

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta
Katedra Výchovy ke zdraví

Bakalářská práce

Vybraná témata Zdravotní propedeutiky – tetování,
piercing, intimní hygiena u chlapců a dívek ve věku
12 – 15 let

Vypracoval: Alena Háková
Vedoucí práce: doc. PaedDr. Emil Řepka, CSc.

České Budějovice 2013

University of South Bohemia in České Budějovice
Fakulty of education
Department of Health Education

The chosen topics from health propedeutics - tattoo,
piercing and intimate hygiene of boys and girls in the age
between 12 - 15 years

Bachelor Thesis

Autor : Alena Háková
Supervizit: doc. PaedDr. Emil Řepka, CSc.

České Budějovice 2013

Bibliografická identifikace:

Jméno a příjmení autora: Alena Háková

Název bakalářské práce: Vybraná témata ze zdravotní propedeutiky – tetování, piercing, intimní hygiena u chlapců a dívek ve věku 12 – 15 let

Pracoviště: Katedra výchovy ke zdraví, Pedagogická fakulta, Jihočeská Univerzita v Českých Budějovicích

Vedoucí bakalářské práce: doc. PaedDr. Emil Řepka, CSc.

Rok obhajoby bakalářské práce: 2013

Abstrakt:

Práce uvádí výsledky teoreticko – empirické studie. Cílem mé Bakalářské práce je primární monitoring znalostí chlapců a dívek v pubescentím věku z vybraných kapitol zdravotní propedeutiky. Jedná se o oblast tetování, piercingu a intimní hygieny. Klíčová slova: tetování, piercing, intimní hygiena, chlapec, dívka, zdravotní propedeutika, zdobení těla, infekce. Práce se skládá z několika částí. V teoretické části popisují funkce tetování, nežádoucí účinky aplikace, druhy piercingu, intimní hygienu muže a ženy, vývojové období dětí ve věku 12 až 15 let, povinnou školní docházku. Praktická část analyzuje stupeň informovanosti, zjišťuje postoje studentů k dané problematice. Analýza vychází z dotazníků vlastní tvorby, které vyplnili studenti vybraných škol. Zpracování je znázorněné v grafické úpravě. V závěru práce potvrzují, že studenti z gymnázií jsou lépe informováni než žáci základních škol. Výzkumná otázka, že dívky jsou lépe informovány než chlapci, se potvrdila.

Bibliographic identification:

Name and Surname: Alena Háková

Title of Bachelor Thesis: The chosen topics from health propedeutics - tattoo, piercing and intimate hygiene of boys and girls in the age between 12 - 15 years

Department: Department of Health Education, Faculty of Education, University of South Bohemia in České Budějovice

Supervisor: doc. PaedDr. Emil Řepka, CSc.

The year of defence: 2013

Abstract:

The thesis is based on the results of theoretical - empirical studies. The aim of my thesis is the primary monitoring of the skills of boys and girls in the pubescent age from the chapters selected from propedeutics. This is an area of tattoos, piercings and intimate hygiene. Keywords: tattoo, piercing, intimate hygiene, boy, girl, health propedeutics, body art, infection. The work consists of several parts. The theoretical part describes the function of tattoos, side effects of application, piercings, intimate hygiene of men and women, the development of children in the age of 12 to 15 years, compulsory school attendance. The practical part analyzes the level of awareness, identifies students' attitudes towards this issue. Analysis are based on questionnaires which I wrote by myself and which were filled in by students of selected schools. Processing is shown in the graphic design. In conclusion, I can certify that the students of secondary schools are better informed than primary school students. Research question "girls are better informed than boys" was been confirmed.

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Pedagogickou fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích, červen 2013

.....

Alena Háková

Poděkování

Děkuji doc. PaedDr. Emilu Řepkovi, CSc. za odborné vedení, cenné rady, trpělivost a ochotu při vypracování bakalářské práce.

OBSAH

1. ÚVOD.....	8
2. TEORETICKÁ ČÁST PRÁCE	9
2.1 Tetování.....	9
2.1.1 Symbolika a funkce tetování	9
2.1.2 Aplikace	11
2.2 Piercing.....	12
2.2.1 Typy piercingů	13
2.2.2 Aplikace	14
2.3 Intimní hygiena	16
2.3.1 Hygiena ženy	17
2.3.2 Hygiena muže.....	18
2.4 Věková kategorie 12 - 15 let	19
2.5 Povinná školní docházka	21
3. VÝZKUMNÁ ČÁST PRÁCE	23
3.1 Cíle.....	23
3.2 Výzkumné otázky	23
4. METODOLOGIE.....	24
4.1 Charakteristika souborů	24
4.2 Použité metody	24
5. VÝSLEDKY A DISKUZE.....	26
5.1 Tetování.....	27
5.2 Piercing.....	33
5.3 Intimní hygiena	38
6. ODPOVĚDI NA VÝZKUMNÉ OTÁZKY	48
7. ZÁVĚR	49
8. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	50
9. PŘÍLOHY.....	52

1. ÚVOD

Za časů našich babiček byli tetovaní jen jedinci z okraje společnosti – vězni, cirkusáci, kolotočáři nebo lidé romského etnika. Byla to známka ubohosti, proto se slušní lidé tetovacím salónům vyhýbali. V dnešní době je jen málo mladých lidí, kteří by své tělo neměli ozdobeno tetováním nebo piercingem. Zajímalo mne tedy, kde dnešní mládež bere inspiraci ke zdobení svého těla. Má vliv vzdělání, sociální vrstva, ze které pocházejí nebo se snaží zakrýt nedostatky své tělesné schránky? Chybí dnešní společnosti rituály? Myslím si, že jde především o módní doplněk. V dnešní moderní uspěchané době se lidé odvracejí od náboženství, proto si myslím, že také duchovní význam tetování se v našem století nenosí. Jak budou vypadat vymalovaní motýli na zádech mých vrstevníků za pár let? Budou na sobě babičky nosit stále ty krásné třepetající se tvory nebo jen staré můry. Domýšlí lidé, jak budou vypadat za několik desítek let? Piercing je věc jiná. Když omrzí, vyndá se. Ale tetování jen tak nesmyji. Odstranění tetování není levná záležitost a zabere to čas. Domýšlí lidé při pořizování, že se jednou změní jejich názor nebo postoje?

Člověk je brán jako biologická, psychická a sociální bytost. Myslím si, že hygienu můžeme do těchto tří kategorií také rozdělit. Biologická hygiena se týká především mechanické očisty těla. Psychická hygiena je v dnešní uspěchané době velice důležitá, především jako součást prevence psychosomatických onemocnění. Do sociální hygieny můžeme zařadit péči o zdravé vztahy, umění komunikovat. Ve své práci jsem se zaměřila především na hygienu, která se týká mechanické očisty těla. Třetí část práce se týká intimní hygieny. Je velice důležité, aby mladý člověk věděl jak o sebe pečovat. Oblast péče o intimní partie ovlivňuje především rodinné prostředí. Každá rodina má jiné zvyklosti. Myslím si, že je velice důležité, aby se o intimní hygieně začalo mluvit nahlas. Každý vzorec péče nemusí být zrovna ten správný. Pokud se o těchto zásadách nebude hovořit, nezjistíme, že děláme něco špatně. Předcházíme tak opakujícím se zánětům a jiným nepříjemnostem.

2. TEORETICKÁ ČÁST PRÁCE

V této části se snažím nastínit a objasnit problémy daného tématu. Hlavní náplní bylo zajistit si potřebné studijní materiály, ze kterých jsem čerpala informace pro teoretickou část práce. Informace byly čerpány z knih, internetových zdrojů a především z konzultací s odborníky na dané téma.

2.1 Tetování

Význam slova tetování vyjadřuje stálou, neodstranitelnou kresbu nebo ornament vytvořený na těle pomocí barviva, které se vpravuje pod kůži nositele (WATKINS, 2011).

Základ pro slovo tetování vychází z tahitského výrazu tatau, které znamená označovat. V anglicky mluvících zemích bylo zprvu psáno tattow, později se přeměnilo na tattoo. V německy mluvících zemích se tetování řekne Tätowierung. V dalších vybraných jazycích je označení následovné: ruština- tatujrovka, italština – tatuaggio, švédština – tatuering, maďarština – tetováálás, slovenština tetovanie (RYCHLÍK, 2005).

Tetování je jedním z nejstarších a nejrozšířenějších typů zdobení těla. Jde o bolestivý proces, jehož cílem je proměna těla z přírodního výtvaru na umělecké dílo.

Tetováním se jedinec přizpůsobuje společnosti, vyrovnává se se sebou samým, dodává si pocit jedinečnosti a odlišnosti, ale také sounáležitosti. Tímto způsobem se uspokojují jisté složky osobnosti (WATKINS, 2011).

Začátkem osmdesátých let 20. století nabízejí mass media novodobý kult těla a fyzická. Za zlomový bývá označován začátek globálního vysílání hudební stanice MTV. Nové tváře hudebního a filmového průmyslu přinášely nový styl, módu, doplňky a samozřejmě i tetování. Mladí lidé náchylní ke změnám úspěšně přijímají nové trendy svých vzorů.

2.1.1 Symbolika a funkce tetování

- Funkce rituální

Tato funkce má význam především pro domorodé kmeny. Tetování je spojeno s rituály a obřady (např.: přechod mladých příslušníků kmene mezi dospělé). Takto označené tělo prochází zkouškou přežití. Tělo se musí bránit infekci. Přeživší jsou žádoucí pro

společenství. Tetování se stává trvalým znakem úspěšného zdolání zkoušky (RYCHLÍK, 2005).

- Funkce estetická, dekorativní a erotická

Dnešní moderní společnosti se tato funkce tetování dostává do popředí. Tetováním se mohou zakrýt nedostatky těla nebo naopak zdůraznit přednosti ženskosti a mužnosti. Tělo dostává nový, nevšední vzhled. Erotická tetování jsou ta, která jsou schována pod oděvem a odhalena pouze v okamžiku sexuálního sblížení.

Bojovníci maorských kmenů využívali tetováže jako maskovacího vzoru v bitvách. Kontury tváře byly narušeny, bojovníci lépe splynuli s okolním prostředím (RYCHLÍK, 2005).

- Funkce magicko – náboženská

Tetované symboly znázorňují ochranná božstva, která odrazují jisté nebezpečí nebo dodávají jedinci zvláštní schopnosti. Peruánští indiáni napodobovali své obličej jaguáří tlamě, aby získali jeho lovecké dovednosti a veškerou jeho sílu.

Nepálu je nutné být tetován za pozemského života, protože po smrti jej lze prodat v ráji. Jelikož celosvětově dochází k poklesu religiozity, ustupuje z popředí i náboženská funkce tetování (RYCHLÍK, 2005).

- Funkce léčebně preventivní

Jedná se o propojení akupunkturních bodů s orgány v těle. Lidé si tak například tetovali příčné oční linky pro zlepšení zraku a proti bolesti očí.

V dnešní společnosti tato funkce úplně vymizela. Naopak se můžeme setkat se škodlivostí tetování v podobě přenosu různých infekcí (např. HIV, žloutenka) nebo vzniku kožních alergií (RYCHLÍK, 2005).

- Funkce komunikační a identifikační

Tetování vyjadřuje postoj, názor nebo přesvědčení. Je to jistý prostředek nonverbální komunikace. Tato funkce byla často plněna formou cejchu – označení zločinců a otroků v řecko-římské společnosti, liliový květ na ramenech zločinců ve středověku. Nejznámější je použití tetování k identifikaci vězňů v nacistických a komunistických táborech. Komunikační a identifikační funkce je dále spojena se znázorněním počtu dětí, mužské zdatnosti a počtu dobytých žen (RYCHLÍK, 2005).

- Funkce sociálně – skupinová

Tetování patří k nejzjevnějším znakům členství jistých sociálních skupin. Prokazuje příslušnost u kmenových, společenských, profesních nebo náboženských společenství. Tetování odlišuje jedince od většiny a naopak znázorňuje souznění s přízněnou skupinou. Nejznámější skupiny se společným znakem – motorkářské gangy, členové skinheads, japonská mafie, příslušníci vojenských útvarů (RYCHLÍK, 2005).

- Funkce statutárně – hierarchická

Složitost tetovaných znaků u novozélandských Maorů znázorňuje urozenost, kvalitu rodu. Otroci měli tetování zakázáno. U jiných domorodých kmenů byla tetování znakem pro zabití soka z nepřátelského kmene. V dnešní společnosti se u jistých motorkářských gangů označují dívky tzv. vlastní značkou. Taková dívka se stává společným majetkem gangu (RYCHLÍK, 2005).

- Funkce individualizační

Tetování se stává součástí svého nositele, patří k jeho osobnosti. Je symbolem prosazování vlastní individuality. Vzory se často týkají nositelových koníčků, přezdívek, jmen dětí nebo partnerů, znamení zvěrokruhu, profese (RYCHLÍK, 2005).

2.1.2 Aplikace

Kvalifikovaný pracovník v těchto službách se pozná podle osvědčení. Každý tatér musí podstoupit školení – „ Vytváření ozdobných motivů (tetování) pro nezdravotnické pracovníky“.

Barvivo se pod pokožku vnáší elektrickým strojkem. Tetovací jehla propíchne kůži a zanesení pigment. Tetování je trvalé (RYCHLÍK, 2005). Oproti tomu bodypainting, používá k malování na těla barvy na bázi vody. Jsou tedy lehce omyvatelné.

Místo zvolené pro tetování se pečlivě odezinfikuje. Je-li část těla pokryta ochlupením, musí se před dezinfekcí ještě oholit. Poté si tatér přikládá šablonu. Jde o vyhotovený obtisk se základními liniemi tetovaného obrázku. Všechny používané nástroje a barvy jsou sterilní. Tatér pracuje v chirurgických rukavicích. Jako první se tetují obrysy, poté jemnější linie a nakonec barevné plochy. Tetovací jehly, které jsou upevněny ve strojkem, se namáčejí do barvy. Princip je stejný jako při malování perem na papír (RYCHLÍK, 2005). Jehly kmitají o vysoké frekvenci, proto strojek vibruje. Přebývající barva zůstává na povrchu pokožky. V průběhu tetování se otírá dezinfekcí. Tetování se

provádí vleže nebo vsedě podle umístění tetováže. Náročnější tetování se provádí v etapách. Po dokončení tetování se kůže pomocí dezinfekce pečlivě očistí od zbytku barev, případně kapiček krve. Celé dílo se pokryje vrstvou vazelíny. V době prvních dvaceti čtyř hodin urychluje zacelení kůže. Poté se vše schová pod sterilní krytí.

- **Komplikace**

Protože při tetování dochází k narušení celistvosti kůže, může dojít k vniknutí infekce. Toto riziko snižuje sterilizace nástrojů, použití jednorázových pomůcek a správná dezinfekce prostředí. Stav této ochrany je důležitý aspekt při hledání vhodného studia. Vniknutí infekce hrozí především u tetování, které vzniká doma nebo ve vězení. Nejčastěji se jedná o přenos virové hepatitidy typu B a C, ovšem ani přenos HIV není vyloučen.

V dnešní době trpí stále více lidí alergiemi. Proto se může vyskytnout také alergie na pigmenty obsažené v tetovací barvě, alergie na latex obsažený v jednorázových rukavicích tatéra. Projevy mohou být místní (svědění, otok) nebo se může projevit jako těžká reakce formou anafylaktického šoku. Pokud je alergická reakce způsobena pigmenty, je nutné tetování odstranit.

Pokud je tetování v černé barvě, obsahuje železo. Železo může způsobit brnění a nepříjemné pocity při vyšetření magnetickou rezonancí.

Odstranění tetování může probíhat dvěma způsoby. Radikální řešení pomocí brusného laseru odstraní tetování i s kůží. Tento způsob je rychlý a levný. Po ošetření však zůstává jizva. Druhý způsob je šetrnější a méně bolestivý. Laser vyzařuje paprsky o určité vlnové délce. Paprsek rozmělní pigment na malé částičky, které jsou pomocí imunitního systému odplavovány pryč. Zákrok je potřeba několikrát opakovat než tetování úplně zmizí.

2.2 Piercing

Bodypiercing je činnost, při které je zaveden šperk různého materiálu, do tkáně nositele. První zmínky o tomto typu zdobení těla sahají až do doby kamenné. Šperky byly tvořeny z kančích zubů, zvířecích kostí nebo želvích krunýřů. Dokladem jsou i nástěnné malby v jeskynních pravěkých lovců (FIKSA, 2005). Piercing nosu měli v oblíbené kultury, jako jsou Mayové, Aztékové, Inkové, beduínské kmeny na Středním východě, afričtí Berbeři a někteří australští domorodci (THORNE, 2011). Postupem času

získával piercing nové podoby – bradavky, genitálie, nejčastější byl piercing rtů (roztahování rtů pomocí talířků a zátek, zdobení pomocí kroužků). Za průkopníky moderního piercingu můžeme považovat lidi z umělecké oblasti. Tak jako tetování i piercing se do široké veřejnosti dostává prostřednictvím zpěváků, herců a jiných umělců. Příznivců piercingu je dnes tolik, že člověk, který má piercing se nijak neliší, nemusí ihned patřit mezi okrajovou společnost. Piercing se stává tolerovaným doplňkem mladé módy (FIKSA, 2005).

2.2.1 Typy piercingů

- Piercing uší

Jedná se zřejmě o jeden z nejstarších způsobů zdobení těla. Tento typ nalezneme u mužů i žen všech kultur po celém světě. Jedná se o tak běžnou ozdobu lidského těla, že ji lidé nepovažují za typ jisté tělesné modifikace. Klasický piercing uší pro nošení náušnic se provádí vpichem do ušního lalůčku. Každé jiné umístění už se provádí vpichem do chrupavčité tkáně vnějšího ucha (THORNE, 2011).

- Piercing nosu

Ozdoby nosu pomocí kostí nebo peří značí u domorodých kmenů bohatství nebo mužnost. Piercing nosu je typický pro Indii. Jde o poctu některých z bohů, předsvatební rituál, zmírnění menstruačních nebo porodních bolestí. V ajurvédské medicíně je nos spojen s ženskými pohlavními orgány (THORNE, 2011).

- Piercing obočí

Tento typ se vyvinul v období punku 70. a 80 let minulého století. Nejčastěji bylo obočí propíchnuto spínacím špendlíkem.

- Piercing rtů a jazyka

Piercing jazyka přežil mnohá staletí, rituály spojené s ním však ne. Důkazy byly nalezeny u kmenů v Jižní Americe, na Středním východě nebo v Indii. Piercing a roztahování rtů je také znám stovky let. Jedná se o tradiční formu piercingu. Jedinci nosí retní talířky, kulaté kousky keramiky nebo dřeva, z různých důvodů. Roztahování rtů sloužilo jako znak dospělosti nebo připravenosti na svatbu. U některých afrických kmenů se tato tradice stále dodržuje (THORNE, 2011).

- Piercing bradavek

Původ tohoto typu zdobení těla není zcela jistě znám. Jeden z příběhů o vzniku piercingu bradavek je přikládán římským bojovníkům. Na dochovaných sochách a obrazech je znázorněn hrudní krunýř s upínáky pro plášť (THORNE, 2011). Jiné příběhy se stahují do Evropy 14. Století. Ženy nosily šaty s velkými výstřihy a zdobily si své prsy pomocí zlatých kroužků. V dnešní době nacházíme význam především v sexuálním životě.

- Piercing pupíku

Do velké popularity se tento typ piercingu dostal pomocí videoklipu rockové kapely Aerosmith. Mladá herečka si pro tento videoklip nechala udělat piercing pupíku od průkopníka piercingů Paula Kinga (THORNE, 2011). Sledovanost hudební stanice MTV udělala své. Jedná se o nejpoblárnější typ piercingu. Tento typ si nechávají dělat muži i ženy.

- Intimní piercing

Jde o zdobení těla, které se odhaluje pouze určitým osobám. U někoho může zlepšovat sexuální prožitky, jiní si prostě jen zdobí své tělo. Můžeme se setkat s piercingem mužského i ženského genitálu.

- Povrchový piercing

Pro aplikaci tohoto piercingu není v okolí dostatečný kožní záhyb. Jedná se o plochá místa na lidském těle - šíje, zápěstí, paže, horizontální piercing obočí, mezi ukazováčkem a palcem. Piercing vchází i vychází na stejné úrovni (THORNE, 2011). Volba umístění ovlivňuje hojení i dlouhodobé udržení piercingu. Mělké uložení často způsobuje migraci a postupné odvržení piercingu (FIKSA, 2005).

- XXXL piercing - roztahování piercingu

Nejčastěji je piercing zvětšován v ušních lalůčkách a nosní přepážce. S roztahováním se začíná až tehdy, je-li původní piercing zcela zahojen. Při aplikaci jsou používány kolíky mírně přesahující velikost otvoru po původním piercingu. Opatrně se protlačují. Na silnějším konci se nachází šperk, který se při protažení rovnou nasadí (FIKSA, 2005).

2.2.2 Aplikace

Porušení kůže se povoluje jen zdravotnickým pracovníkům. Nikomu jinému to zákon však již nezakazuje. Věková hranice také není nikde zakotvena. Přesto většina studií při

aplikace piercingu vyžaduje povolení rodičů u lidí mladších osmnácti let. Pokud se mladiství rozhodnou pro ozdobení svého těla, je vyžadován písemný souhlas rodičů, v některých studiích dokonce i přítomnost jednoho z nich.

Každé studio musí odpovídat přísným hygienickým požadavkům. Ve studiu se nesmí nacházet jakékoliv zvíře. Není vhodné, aby byl provoz spojen s kadeřnictvím. Zvířecí chlupy i lidské vlasy mohou obsahovat různé mikroorganismy. Hrozí tak zanesení infekce. V prostorách piercingového studia je přísný zákaz kouření.

Pro aplikaci šperku se používá jednorázová sterilní jehla, která je často originálně balena přímo od výrobce. Můžeme se setkat i s jehlami a ostatním příslušenstvím (peány, opěrné trubičky, roztahovače) sterilovaným přímo ve studiu pomocí sterilizátoru. Ruce piercera jsou chráněny jednorázovými rukavicemi. Místo na těle, kde bude aplikován piercing, je očištěno dezinfekčním roztokem. Poté se pomocí speciální tužky označí místo vstupu a výstupu piercingové jehly. Zakreslení se kontroluje i v jiných polohách těla. Místo určené k propíchnutí se stiskne kleštěmi. Nyní dochází k propíchnutí tkáně. Po vytažení jehly zůstává ve tkáni plastový obal, který slouží jako pomůcka k zavedení šperku. Po aplikování šperku se místo zalepí sterilním krytím (FIKSA, 2005). Jehla je vyhozena na předem určené místo - kontejner na kontaminovaný odpad. Lehátko i pracovní stůl je vydezinfikován. Hojení spočívá ve vytvoření tunelu zhojené tkáně okolo piercingu. Doba hojení se pohybuje okolo šesti až osmi týdnů. Během této doby je z ústí tunelu produkována tekutina, která osychá a může vytvářet strupy. Pro ošetření se doporučuje omývání propíchnuté části třikrát denně dezinfekčním roztokem nebo slanou vodou. Při piercingu genitálu slouží k dezinfekci vlastní moč nebo heřmánkové koupele (THORNE, 2011).

- **Komplikace**

Mírné začervenání a lehké zduření se po aplikaci piercingu může objevit u každého. Tělo mírným zánětem reaguje na novou situaci. Péče pokračuje až do ústupu příznaků. Pokud nepříjemné pocity přetrvávají nebo se zvětšuje jejich intenzita, je nutné vyhledat pomoc piercera nebo lékaře.

Přehnaná péče o piercing - časté použití dezinfekčního prostředku, oplachování mýdlovou vodou může způsobit vysušení a podráždění pokožky. Místo je pak zarudlé a mohou se objevit i trhlínky. Nejčastější přenos infekce je způsoben špinavými rukama, kontaktem se znečištěnými předměty (THORNE, 2011).

Přenos infekce HIV je teoreticky možný, přesto skutečnost je málo pravděpodobná. Virus mimo tělo rychle umírá. Množství krve také není dostačující. Viry hepatitidy B a C jsou schopny mimo tělo přežít až několik týdnů. Proto je tato infekce pravděpodobnější (FIKSA, 2005). Ve studiu vybaveném kvalitními sterilními pomůckami lze tuto nákazu vyloučit.

Obrovským problémem současné doby jsou alergie. Šperky jsou voleny z kvalitních a nezávadných materiálů - implantaním (téměř neobsahuje nikl, odpovídá EU), niobium (niob), PTFE (teflon), zlato, chirurgická ocel (třída 316L), stříbro. Někteří zájemci mohou trpět přecitlivělostí na určité kovy obsažené ve slitinách šperků. Nejčastěji jsou to nikl, měď a zinek. (FIKSA, 2005). Také se může objevit alergie na latex a tedy na rukavice používané piercerem při aplikaci. Je důležité, aby byl piercer informován o jakékoliv alergii. Předejde se tak nechtěným komplikacím. Projevy mohou být od drobných puchýřků až po život ohrožující anafylaktický šok.

Aplikace piercingu musí být zvažována i s ohledem na budoucí odstranění a tím vzniklou jizvou. Často je jizva málo viditelná. V některých případech však může vzniknout viditelnější jizva - násilné vytržení při sportu, neopatrném svlékání oděvu. Piercingy, které jsou píchány povrchově - obočí a pupík, mohou migrovat. Pokud piercing putuje - kožní záhyb je stále menší, musí být odstraněn. Pokud se tak nestane, vzniká zjizvená tkáň (THORNE, 2011).

2.3 Intimní hygiena

Slovo hygiena pochází z řeckého slova hygies - zdravý. Řecká bohyně zdraví nesla jméno Hygiea (VOKURKA, 1995). Hygiena slouží k ochraně a podpoře zdraví. Do hygienických návyků řadíme celkovou koupel těla, mytí vlasů, stříhání a česání vlasů, stříhání nehtů, čištění zubů, mytí rukou, čištění uší, zastřihávání chloupků, holení, péče o pokožku a rty, používání čistého spodního prádla, každodenně a při každém znečištění (KELNAROVÁ, CAHOVÁ, KŘEŠŤANOVÁ, KŘIVÁNKOVÁ, KOVÁŘOVÁ, 2008).

Pubescenti jsou zvědaví na mezilidské vztahy, lásku i sex. Chtějí znát veškeré podrobnosti intimního života. Je tedy důležité, aby dospívající člověk věděl, jak má o své intimní partii pečovat. Necítí se bezpečně, když mají o těchto záležitostech

mluvit. Je důležité, aby dospívající člověk měl dostatek informací. Ovlivňují se tak jeho vzorce chování, sebevědomí a sebeprosazování (TROJAN, 2009).

2.3.1 Hygiena ženy

Každá žena i dívka by měly o své intimní partie pečovat. Nedostatečná nebo nesprávná hygiena může vést ke vzniku infekce. Zánětlivá onemocnění často vyvolávají pocit studu, odkládá se tak léčba. Časté a opakující se záněty mohou způsobovat závažné komplikace (JUŘENÍKOVÁ, HŮSKOVÁ, PETROVÁ, 1999). Proto je kladen veliký důraz na prevenci a dostatečnou informovanost.

- **Hygienické přípravky**

Pro intimní hygienu je nejdůležitější činitel voda. Nejvhodnější je tekoucí voda aplikovaná ruční sprchou. Sedací koupele se nedoporučují. Pro mechanickou očistu lze použít žínku. Je vhodné si ponechat jednu žínku jen na tuto část těla. Po použití je nutné žínku přeprat a nechat uschnout. Důležitá je i častá výměna žínky. Běžně stačí vlastní ruka. Dotýkání se vlastních intimních partií není nic neslušného. Během mytí genitálu se postupuje od shora dolů. Pokud je směr obrácený, hrozí zanesení bakterií z oblasti konečníku do pochvy a močové trubice (VYTEJČKOVÁ, SEDLÁŘOVÁ, WIRTHOVÁ, HOLUBOVÁ, 2011). Ručník na osušení by měl být odlišen na ručník pro intimní partie a ručník na ostatní části těla (SLEZÁKOVÁ A KOL., 2007). Každý člen rodiny by měl mít svůj ručník. Zcela nevhodné je používání jednoho ručníku po mužskou i ženskou část rodiny.

Přirozeným obranným mechanismem pochvy je kyselé prostředí, které způsobují bakterie - laktobacily (VOKURKA, 1995). Chrání pohlavní orgány před infekcí. Obyčejná mýdla jsou zásaditá. Pro intimní hygienu nevhodná, protože ruší přirozenou bariéru a mohou způsobit zánět (SLEZÁKOVÁ A KOL., 2007). Parfém obsažený v těchto mýdlech je také nevhodný, může dráždit a vysušovat pokožku. Na trhu se objevují mýdla určena pro intimní partie. Jsou to prostředky s kyselým pH.

- **Odívání**

Důležitou součástí je také hygiena odívání. Nejvhodnější materiál pro spodní prádlo je bavlna. Umožňuje pokožce dýchat - dobře saje pot a současně umožňuje jeho odpařování (LIVOTIOVÁ, TOPPOVÁ, 2005). Bavlněný materiál se může prát v pračce. Před použitím je vhodné prádlo přežehli. Prádlo z umělé hmoty není tak dostupné

všem těmto postupům. Výběr materiálu je individuální. Po každé platí, že se spodní prádlo vyměňuje každý den. Důležitý je také svrchní oděv. Upnuté džíny, legíny z neprodyšného materiálu mohou být příčinou opruzenin nebo výtoků (LIVOTIOVÁ, TOPPOVÁ, 2005). Tento typ oblečení by neměl patřit mezi každodenní šatník.

- Menstruace

Velice důležitá je hygiena ženy při menstruaci. S menstruační krví je z těla ženy odloučena i povrchová část děložní sliznice. Toto prostředí se může stát živnou půdou pro bakterie. K zachycení menstruační krve jsou na trhu především vložky a poševní tampóny, novinkou je menstruační kalíšek. Tampóny a kalíšek zachycují krev ještě v pochvě, nejsou tak znečištěna zevní rodidla. Výběr pomůcek je individuální. Menstruační kalíšek je znovupoužitelný. Tampony jsou vhodné především pro sportovkyně. Pokud je menstruace velice slabá, nedoporučuje se jejich užívání. Tampóny nasávají i přirozené sekrety, což dráždí pochvu (LIVOTIOVÁ, TOPPOVÁ, 2005).

2.3.2 Hygiena muže

Předkožka, latinsky prepucium, překrývá žalud penisu. Je volně pohyblivá a je možné ji z žaludu stáhnout. Obsahuje množství drobných žlázek, které produkují sekret, latinsky smegma (VOKURKA, 1995). Hromadění sekretu může způsobit zánět.

Po přetažení předkožky se umyje ústí močové trubice, celý penis i šourek. Hygiena se dále týká konečníku, třísel, záhybu pod šourkem a kůží pod penisem. (VYTEJČKOVÁ, SEDLÁŘOVÁ, WIRTHOVÁ, HOLUBOVÁ, 2011). Přetahování předkožky se nedoporučuje při sedavé koupeli. Hrozí zavlečení koupelových nečistot. Pro intimní hygienu muže je nejvhodnější tekoucí voda. Použití mýdla se doporučuje jen při velkém znečištění.

- Obřízka

Jedná se o chirurgické odstranění předkožky penisu. U některých národů se provádí z rituálních důvodů. Můžeme se setkat s odstraněním z léčebných důvodů (VOKURKA, 1995). Pokud je předkožka odstraněna, je usnadněna i intimní hygiena.

Chirurgické odstranění předkožky indikuje stav, který se nazývá fimóza. Zakončení předkožkového vaku je příliš úzké a brání přetažení předkožky přes žalud. V předkožkovém vaku se hromadí smegma a vzniká tak infekce. Při mnoholetém trvání tento stav způsobuje pravděpodobně i karcinom penisu. Karcinom penisu se skoro nevyskytuje u osob s obřízkou (POVÝŠIL, ŠTEINER, 2007).

Buňky, které se nacházejí v předkožce, na sebe snadno nachytávají virus HIV. V Zimbabwe je virem HIV nakaženo zhruba třináct procent populace. Vláda a neziskové organizace začali podporovat mužskou obřízku. Obřízka není všelék, proto jsou místní obyvatelé dále edukováni o způsobu ochrany a prevenci před nákazou. Tento chirurgický zákrok může redukovat riziko nákazy virem HIV až o šedesát procent (CT24, 2010 [online]).

Obřízka v židovské komunitě představuje jeden z nejvýznamnějších rituálů. Provádí se na znamení smlouvy mezi Abrahamem a Hospodinem. Hebrejsky se řekne brit mila – smlouva obřezání (GERLOFFOVÁ, 2009). Rituál se provádí osmý den po porodu, do té doby nemá chlapec jméno. Obřízka patří k nejdodržovanějším židovským zvykům (NOSEK, DAMOHORSKÁ, 2011).

2.4 Věková kategorie 12 - 15 let

Starší školní věk je doba dospívání, která zahrnuje období prepuberty, přípravného období na dospívání s prvotními tělesnými a duševními změnami, ale také období puberty, doby zrychleného a nerovnoměrného růstu. Samotný nástup puberty závisí na mnoha vlivech - pohlaví, výživa, vliv prostředí, ve kterém se jedinec nachází. Určitou roli zde hrají také genetické faktory (VÁGNEROVÁ, VALENTOVÁ, 1992).

Pro pubertu jsou typické velké individuální rozdíly - liší se nástup změn i samotný průběh. Tělo pubescenta se mění, přestává vypadat dětsky - roste kostra a svalstvo, hormonální změny se projevují rozvojem sekundárních pohlavních znaků. Rychlý růst a zrání se projevuje sníženou odolností, menší tělesnou výkonností, zhoršenou pohybovou koordinací. Změny nervového systému se projevují sníženou vyrovnaností a zvýšenou dráždivostí. Psychika pubescenta se stává také méně odolnou zátěži. Pro toto období je typické emoční labilita, přecitlivělost, bezdůvodné změny nálad, výbušnost, nepředvídatelné reakce (VÁGNEROVÁ, VALENTOVÁ, 1992). Tyto změny jsou projevy adaptace na novou situaci, přípravou na dospělost.

- **Psychické změny**

Proměna zevnějšku k sobě poutá pozornost pubescenta. Vzhled má veliký význam v celkovém sebehodnocení. Prezентuje vlastní identitu okolnímu prostředí. Hledání identity není snadné, protože s dětským vzhledem se ztrácejí role, které byly jedinci dobře známé. Pubescent prožívá strach ze ztráty vlastní role, pocity nejistoty. Při

novém hledání dochází ke změnám v hierarchii hodnot, odmítání autorit. Uvolňují se vazby v rodině a více se upevňují vztahy mezi vrstevníky. Snaha neztratit svou roli vede k odlišnému chování - úprava zevnějšku, hlučné chování, vytahování se, vzdorovačnost.

- Vývoj motoriky

Rozvoj regulačních schopností nervové soustavy není odpovídající rychlému růstu kostry a svalstva. Dochází tak ke zhoršení koordinace pohybů - dočasně ztrácí svoji přesnost a plynulost (VÁGNEROVÁ, VALENTOVÁ, 1992). Pohybové dovednosti jsou jedním hodnotícím kritériem mezi vrstevníky. Sportovní úspěch přispívá k lepšímu sebehodnocení, zvyšuje sebejistotu.

- Vývoj řeči

Vývojové změny nejsou tak nápadné. Zvětšuje se slovní zásoba - v oblibě jsou především slangové a vulgární výrazy.

- Vývoj poznávacích procesů

Vnímání je pozitivně ovlivněno rozvojem myšlení, pozornosti a paměti. Dokáže vnímat podstatné rysy reality bez ohledu na jejich atraktivnost.

Pozornost se zlepšuje z hlediska výběru zaměření. Koncentrace je kvalitnější a délka trvání se prohlubuje. Změny způsobené zráním mohou dočasně zhoršit kvalitu učení i výkonu.

Paměť je převážně logická a úmyslná. Pokud je vštípená látka dobře pochopena, dochází k dlouhodobému uchování. Vlivem zkušenosti a vývoje inteligence jsou přesnější představy, více zachycují realitu (VÁGNEROVÁ, VALENTOVÁ, 1992).

- Myšlení

Myšlení je pružné a tvořivé. Chybí však zkušenosti. Typické jsou zbrklost a ukvapenost.

- Socializace

Dochází k akceptování norem sociálního chování a zvládnutí nových sociálních rolí. Navazování vztahů je spjato s pocitem stálosti, jistoty a bezpečí v rodině. Pokud pubescent dostane od blízkých osob podpurné, ale ne poutající prostředí, je schopen navazování dalších vztahů (SMAHEL, 1997). Velice důležité jsou vztahy s vrstevníky. Mohou mít skupinový nebo párový charakter. Skupiny většinou tvoří jedinci stejného pohlaví. Hodnocení skupiny se stává důležitou součástí sebehodnocení jedince. Vzrůstá potřeba důvěrného vztahu - přátelství vzniká na základě společných zájmů

a emocionální náklonosti. Nebývají trvalého charakteru, často se rozpadají. Běžné je i navazování párových vztahů. Partner je posuzován podle kritérií pubescentní skupiny - vzhled, vyspělost, schopnost upoutat pozornost, suverenita (VÁGNEROVÁ, VALENTOVÁ, 1992). Dochází k prvním sexuálním zkušenostem, jako jsou polibek a dotýkání se. Tyto vztahy se většinou rozpadají ještě rychleji než přátelství. Přirozená součást vývoje se nachází i ve fázi uspokojování sexuálních potřeb - zkoumání vlastního těla, masturbace, osahávání se. Přirozená sexuální potřeba se projevuje obecným zájmem o vše, co se sexualitou souvisí.

- Citové prožívání

Mladší školní věk je relativně citově stabilní. V pubescentním období dochází k různým výkyvům. Citové prožitky jsou velmi intenzivní až extrémní, často bezpředmětné. Citové stavy se těžko ovládají. Pro toto období je typická menší vyrovnanost, emoční labilita a nestálost.

- Vůle

U rozhodování (aktivní vůle) dochází k rozporu mezi touhou se sám rozhodnout s nedostatkem zkušeností. Při realizaci rozhodnutí (pasivní vůle) chybí trpělivost, vytrvalost. Nedokáží se vyrovnat s rušivými vlivy, reagují impulzivně, mění často svá rozhodnutí (VÁGNEROVÁ, VALENTOVÁ, 1992).

Typické pro toto období je sebeprosazování. Projevuje se odmouváním, odmítáním plnit příkazy, prosazování vlastního názoru za každou cenu. Tímto chováním se jedinec ujišťuje o své vlastní identitě.

2.5 Povinná školní docházka

Školní docházka je povinná po dobu devíti školních roků. Nejvýše však do školního roku, v němž žák dovrší sedmnácti let. Tradičně ji začínají děti plnit ve věku šesti let. Pokud není dítě v šesti letech psychicky nebo fyzicky dostatečně vyspělé, může zákonný zástupce požádat ředitele školy o odklad. Základní vzdělání na základní škole má devět ročníků. Ročníky jsou členěny na první a druhý stupeň. První stupeň tvoří první až pátý ročník. Druhý stupeň tvoří šestý až devátý ročník (MŠMT, 2001). Povinné školní docházky se účastní všechny děti z celé České republiky, ze všech sociálních vrstev a různých úrovní schopností. Povinná školní docházka vytváří základ pro celoživotní učení u celé populace.

První stupeň tvoří přechod z volnějšiho domácího prostředí a předškolního vzdělávání do systematického povinného vzdělání. Toto období je velice náročné. Dochází ke změnám v režimu dne - stravování, práce, pohyb a odpočinek. Dítě získává základní návyky a dovednosti pro školní i mimoškolní činnost (MŠMT, 2001).

Druhý stupeň je náročný především díky změnám, které způsobuje puberta. Jde o hormonální, psychické, fyzické a osobnostní změny. Dochází ke zvýraznění individuálních rozdílů. Žáci se snaží projevit vlastní identitu. Chtějí se odlišit od jiných. Cílem druhého stupně je poskytnout žákům kvalitní základ všeobecného vzdělání (MŠMT, 2001).

- Víceletá gymnázia

Šestileté a osmileté gymnázium rozdělujeme na nižší a vyšší stupeň. Nižší stupeň označuje první dva ročníky šestiletého gymnázia a první čtyři ročníky osmiletého gymnázia. Do vyššího stupně řadíme poslední čtyři ročníky šestiletého i osmiletého gymnázia.

Do prvního ročníku šestiletého gymnázia může nastoupit žák, který úspěšně dokončil sedmý ročník základní školy. Do prvního ročníku osmiletého gymnázia může nastoupit žák, který úspěšně dokončil pátý ročník základní školy.

- Soukromé školy

Většina soukromých škol se zaměřuje na výuku cizích jazyků. Tyto školy jsou zařazeny ve školském rejstříku. Stát garantuje vzdělávání na těchto školách a uznává získané vzdělání. Soukromé školy často vybírají školné.

- Alternativní struktury

Tyto školy uplatňují ve vzdělání principy waldorfské pedagogiky, pedagogiky Montessori, Jenského plánu, Daltonského plánu a jiných (ÚSTAV PRO INFORMACE VE VZDĚLÁNÍ)

3. VÝZKUMNÁ ČÁST PRÁCE

3.1 Cíle

Primární monitoring znalostí z vybraných kapitol zdravotní propedeutiky u chlapců a dívek ve věku 12 - 15 let.

3.2 Výzkumné otázky

- Předpokládám, že dívky budou lépe informovány než chlapci.
- Předpokládám, že dívky z víceletých gymnázií budou lépe informovány než dívky ze základních škol.
- Předpokládám, že chlapci z víceletých gymnázií budou lépe informováni než chlapci ze základních škol

4. METODOLOGIE

4.1 Charakteristika souborů

Vzdělávací oblasti základního vzdělání můžeme rozdělit do devíti částí – jazyk a jazyková komunikace, matematika a její aplikace, informační a komunikační technologie, člověk a jeho svět, člověk a společnost, člověk a příroda, umění a kultura, člověk a zdraví, člověk a svět práce. Člověk a zdraví zahrnuje dva vzdělávací obory – Výchovu ke zdraví a Tělesnou výchovu. Učivem této oblasti je lidské tělo; partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy; péče o zdraví, zdravá výživa; návykové látky a zdraví; osobní bezpečí a situace hromadného nebezpečí (VÚP, 2007).

Výchova ke zdraví se vyučuje na druhém stupni základních škol. Celková dotace i s tělesnou výchovou činí deset hodin (VÚP, 2007). Každá škola výchovu ke zdraví vyučuje v jiné časové dotaci.

Základní škola Komenského Soběslav – výchova ke zdraví samostatný předmět, jedna hodina týdně od šestého až do devátého ročníku.

Základní škola Tučapy – výchova ke zdraví samostatný předmět, jedna hodina týdně v šestém a devátém ročníku, součást výuky biologie.

Gymnázium Soběslav – výchova ke zdraví součástí výuky biologie a chemie.

Táborské soukromé gymnázium – výchova ke zdraví součástí výuky základů společenských věd.

4.2 Použité metody

- Dotazník vlastní tvorby

Dotazník je rozdělen pro dívky a chlapce. Obsahuje tři okruhy otázek - tetování, piercing a intimní hygiena.

V dotazníku najdeme 23 společných otázek. Chlapci mají dotazník doplněný o 2 otázky (celkem 25) týkající se obřízky. U dívek je navíc otázek 5 (celkem 28) týkající se hygieny během menstruace.

V oblasti otázek pro intimní hygienu byly některé otázky použity z diplomové práce Renaty Lukešové, studentky Zdravotně sociální fakulty Jihočeské univerzity, na téma Edukační proces zaměřený na hygienické návyky romských dětí.

Odpovědi jsou zpracovány procentuálně – celkový počet dívek 88 a celkový počet chlapců 79 tvoří 100%. Při rozdělení podle škol tvoří 100% 40 dívek ze základních škol, 48 dívek gymnázia, 46 chlapců základních škol a 33 chlapců gymnázia.

Při zpracování byl použit T – Test, který slouží k testování statistických hypotéz.

- Rozhovor, pozorování

Navštívila jsem tetovací salón v Jindřichově Hradci. Majitelem a tatérem je Mgr.Jiří Frídl – učitel ZŠ. Jeho tetovací studio patří k prvotním studium v jižních Čechách. Mohla jsem pozorovat proces zhotovení nového tetování a dodělávky jiného.

5. VÝSLEDKY A DISKUZE

V této kapitole bakalářské práce uvádím výsledky mého výzkumu, které jsem získala pomocí dotazníku. Pro přehlednost jsem použila tabulky a grafy.

Mého výzkumu se zúčastnilo celkem 167 respondentů.

Tabulka č. 1 Respondenti

	Základní škola	Gymnázium
Chlapci	46	33
Dívky	40	48

Tabulka č. 2 Průměrné hodnoty morfologických ukazatelů a věku

	Výška	Váha	BMI	Věk
Chlapci (79)	1,70 m	60 kilo	20	14 let
Dívky (88)	1,65 m	52 kilo	19	14 let

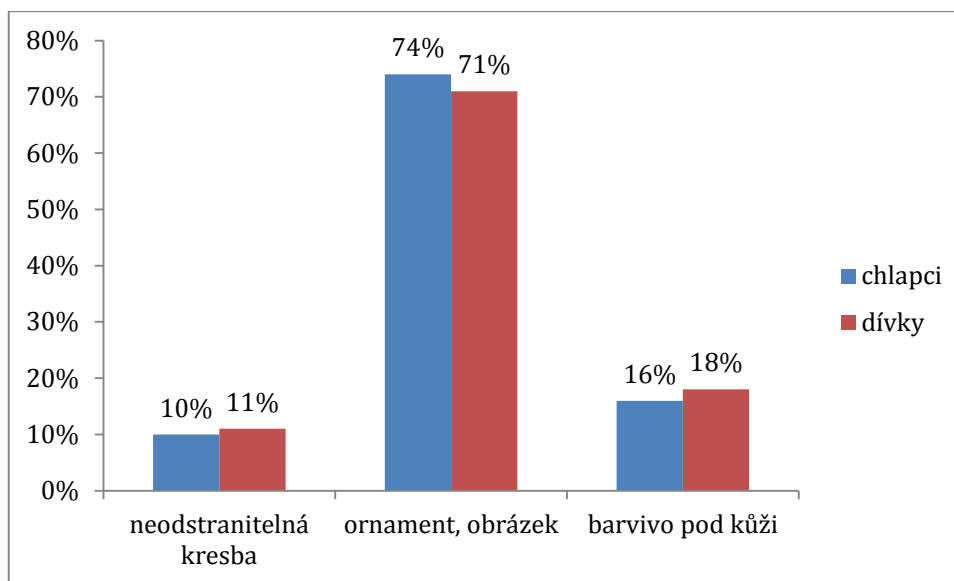
BMI index (body mass index) je veličina, která se vztahuje k dospělým od 18 let věku a může být snadno vypočítána. Vzhledem k tomu, že dotazování respondenti byli ve věku 12 až 15 let, je normální BMI index o něco nižší než u dospělého (průměrný index ve věku 12 až 15 let je 17 až 22).

Indexové číslo je vypočítané z poměru tělesné výšky a hmotnosti, česky ho lze označit jako index tělesné hmotnosti. Nelze ho chápat jinak, než jako orientační výpočet, protože samotná váha těla jako taková poskytuje pouze bezvýznamné číslo nic neříkající o složení těla. I přesto se jedná o nejpoužívanější kalkulaci na výpočet indexu ukazující na problém nadváhy a obezity.

Z celkového pohledu průměrný BMI index je u chlapců i u dívek v optimu. Zajímavostí je, že 23% chlapců a 9% dívek trpí nadváhou. V tomto věku jsou děti u svých vrstevníků hodnocení na základě vzhledu, proto nadbytečné kilogramy se projevují hlavně na psychice dítěte. Pod tíhou kilogramů trpí především pohybový aparát a je zde velké riziko spojené se vznikem dětské cukrovky. 18% dívek trpí podváhou. Podváha sice není nemoc ani diagnóza, ale je stejně tak jako nadváha nebezpečná pro zdraví dítěte.

5.1 Tetování

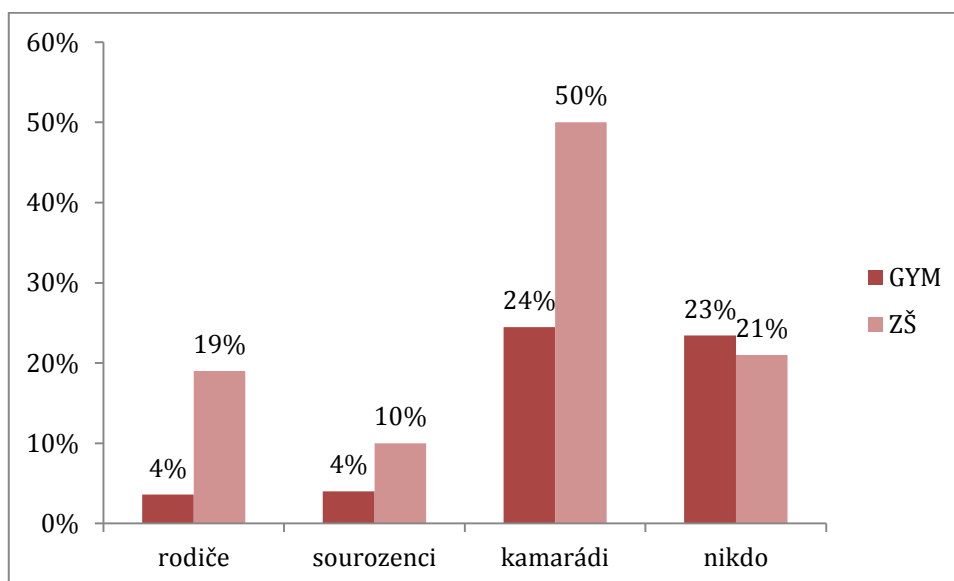
Otázka č. 1 : Co si představuješ pod pojmem tetování

Obrázek č. 1 Pojem tetování

Pojem tetování jsme rozdělili podle významu slova na tři části – neodstranitelná kresba, ornament, barvivo pod kůží. Podle jednotlivých škol, byly odpovědi téměř totožné. Podle pohlaví, už zde byly malé rozdíly, které znázorňuje graf. Studenti si nejčastěji představí malbu. Už ale vůbec nedomýšlejí, že vzniklé dílo je trvalé charakteru nebo že by aplikace mohla bolet. U dvou chlapců se objevila odpověď kriminál – zde je vidět, že došlo k velkému posunu pohledu na tetování od dob našich prarodičů.

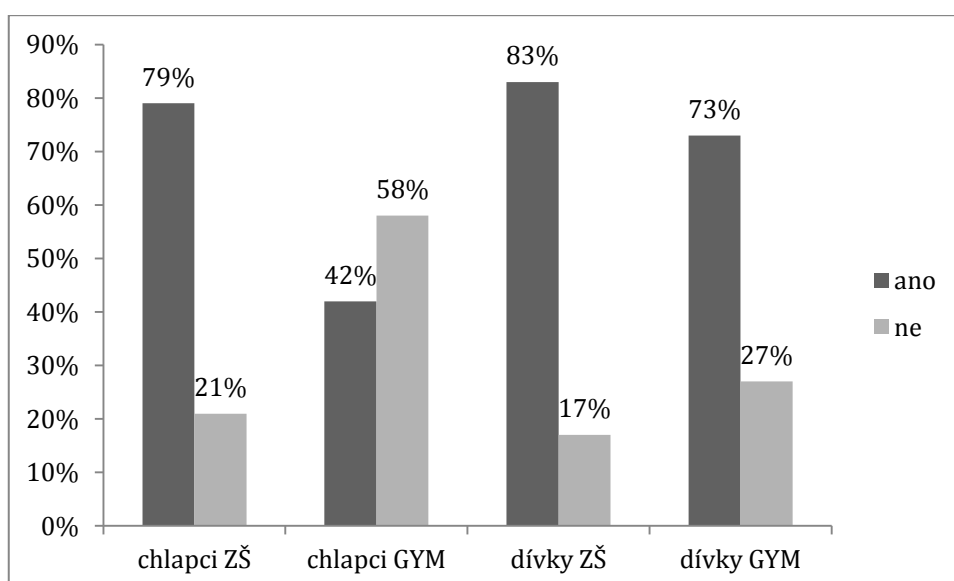
Otázka č. 2 : Má někdo z tvých blízkých tetování?

Obrázek č. 2 Tetování u blízkých - dívky

Výskyt tetování v nejbližším okolí studentů je velice rozdílný. Celkový počet převládá u dívek ze základních škol. Můžeme předpokládat, že do budoucna bude větší výskyt tetovaných u dívek absolvujících základní školu. U chlapců byl výskyt v porovnání škol téměř podobný jako u děvčat. Největší rozdíl byl v odpovědi Nikdo – chlapci z gymnázia nemají ve svém okolí nikoho s tetováním v 70%, chlapci ze základních škol pouze ve 28%. V celkovém poměru chlapci dívky je větší výskyt tetování v okolí u dívek.

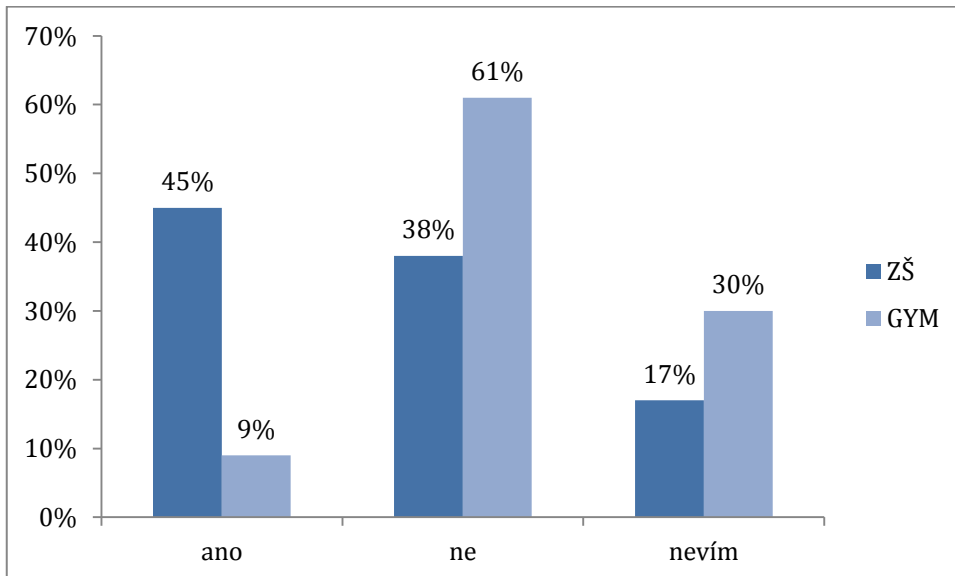
Otázka č. 3 : Líbí se Ti tetování?

Obrázek č. 3 Obliba tetování

Z grafu můžeme vyčíst, že u dívek na obou typu škol převládá obliba. Domnívám se, že je to především tím, že dívky dospívají rychleji, dříve se zajímají o své tělo, jak ho zkrášlit. U chlapců je veliký rozdíl. Chlapci z gymnázia mají větší zdrženlivost.

Otázka č. 4: Uvažuješ o tom, že se necháš tetovat?

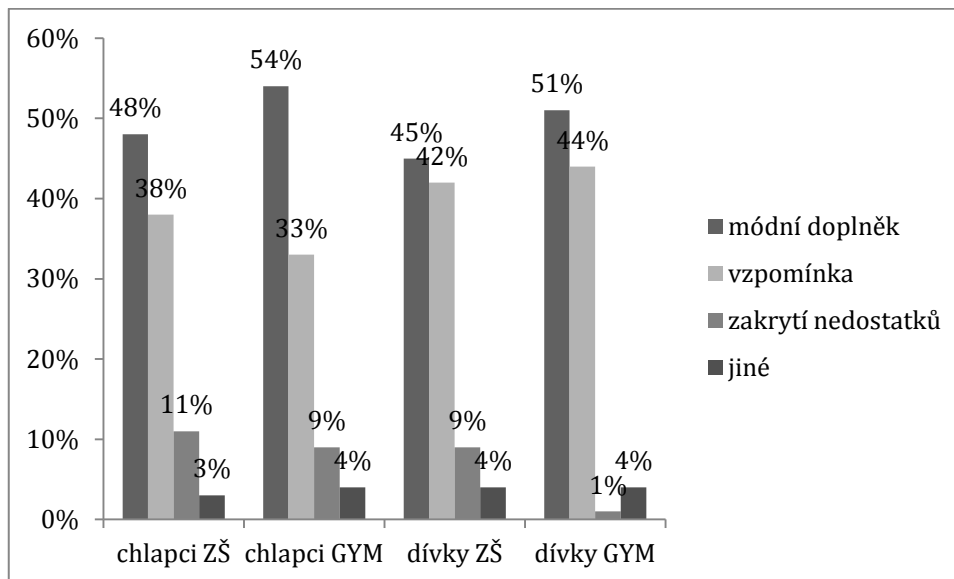

Obrázek č. 4 Umístění tetování - chlapci

Dívky přemýšlí o tetování v podobném počtu. U chlapců je však veliký rozdíl. Chlapcům z gymnázií se tetování nelíbí, a proto jich i méně uvažuje o pořízení.

Velice zajímavé bylo umístění tetování. U chlapců převládalo umístění na záda a rameno u dívek především zápěstí. Můžeme tedy předpokládat, že zápěstí se stává hitem, jako kdysi tetování na bederní části zad.

Otázka č. 5: Proč si myslíš, že si lidé nechávají udělat tetování?

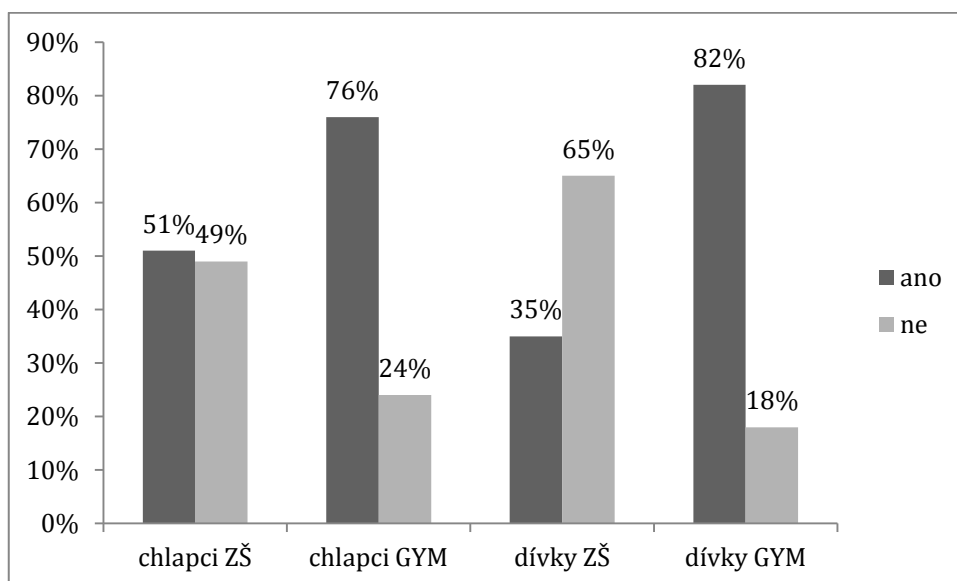
Obrázek č. 5 Důvod tetování

Funkce tetování jsou různé. Do přední se v dnešní době dostává více individualizační. Tetování se stává symbolem a znázorněním osobnosti. Většina studentů na obou typech škol vnímá tetování jako módní záležitost. Na druhém místě studenti uváděli tetování jako vzpomínka na určitou událost. Myslím si, že tento postoj k tetování je v popředí díky celebritám. Například známý fotbalista má vytetovaná všechna jména a datumy narození svých dětí.

V malých procentech se objevila odpověď zakrytí nedostatků. Předpokládala jsem, že lidé v pubescentním věku budou se svým tělem nespokojeni a chtěli by pomocí tetování vyzdvihnout své přednosti. Ale z grafu můžeme vyčíst, že mládež bere tetování především jako módní záležitost. Tetování v podobě permanentního líčení se u této věkové kategorie také nevyskytuje.

Ve volné výpovědi se objevil důvod tetování náboženský rituál. Velice mě tato odpověď překvapila. V dnešní době ustupuje počet věřících. Tato odpověď mě zavedla k myšlence, které z tradičních náboženství používá k nějakému rituálu tetování. Dále se zde objevila odpověď sázka. Myslím si, že v pubescentním věku je velice důležitá potřeba zapadnout a někam patřit. Proto se můžeme setkat i s jedinci, kteří kvůli partě, podstoupí cokoli a tím i tetování.

Otázka č. 6: Myslíš si, že tetování může způsobit problémy v běžném životě?

Obrázek č. 6 Problémy v životě

Z grafu můžeme vyčíst, že studenti gymnázií si více uvědomují následky spojené s pořízením tetování. Chlapci ze základních škol si nejsou jisti, oproti tomu dívky si následky vůbec nepřipouští. Pokud studenti zaškrtnou odpověď ano, uvádějí dále i jaký problém můžete nastat.

U chlapců na základní škole je z 24 odpovědí 16 zaměřených na zdravotní problémy. U chlapců na gymnáziu (25 odpovědí) je téměř na půl rozdělena odpověď mezi zdravotní problémy a problémy spojené se zaměstnáním. U obou typů škol, se v odpovědích objevilo slovo odsuzování. U jednoho chlapce z gymnázia byla zmíněna odpověď spojená s problémy vzhledu tetování ve stáří. Z těchto odpovědí můžeme usoudit, že chlapci gymnaziálního studia hledí s touto problematikou více dopředu. Problémy nevidí pouze v somatické stránce věci, ale přemýšlejí i nad sociálními problémy.

U dívek na gymnáziu můžeme odpovědi rozdělit na třetiny – zdravotní problémy, problémy se zaměstnáním a problémy s odsuzováním. Dívky ze základních škol si nepřipouštějí skoro žádné problémy. U 16 odpovědí můžeme nalézt problémy se zaměstnáním, zdravotní problémy a problémy ve stáří.

Ve srovnání na základě pohlaví není rozdíl tolik patrný.

Otázka č. 7: Je při pořizování stanovena věková hranice?

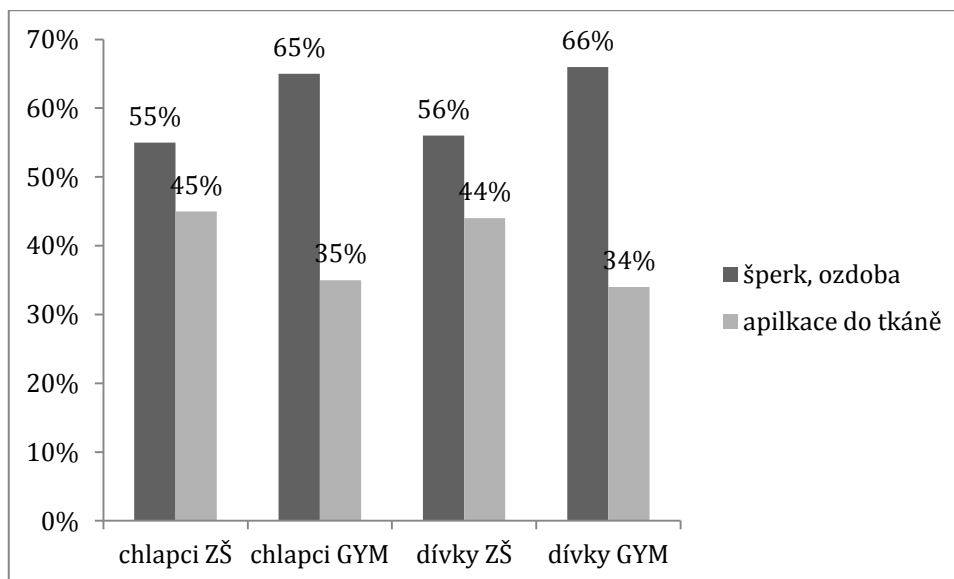
Tabulka č. 7 Věková hranice

	dívky GYM	dívky ZŠ		Chlapci GYM	chlapci ZŠ
Ano	21	15		9	25
Ne	7	3		6	4
Nevím	23	28		18	18
T - test					
		koeficient			
oboustranné rozdělení		2			
2 výběry s různým rozptylem		3			
dívky		0,86			
chlapci		0,558			
základní škola		0,973725			
gymnázium		0,3926251			

Při pořizování tetování není nikde uzákoněna věková hranice. Tetovací studia se přiklánějí k modelu, že tetování si smí samostatně pořídit jedinec starší osmnácti let. Od patnácti let za doprovodu nebo se souhlasem rodičů. Výsledky t – testu V porovnání dívek a chlapců nevyšel razantní rozdíl i přesto můžeme říct, že dívky jsou lépe informovány. V porovnání podle druhu škol, vyšla základní škola vědomostně lépe.

5.2 Piercing

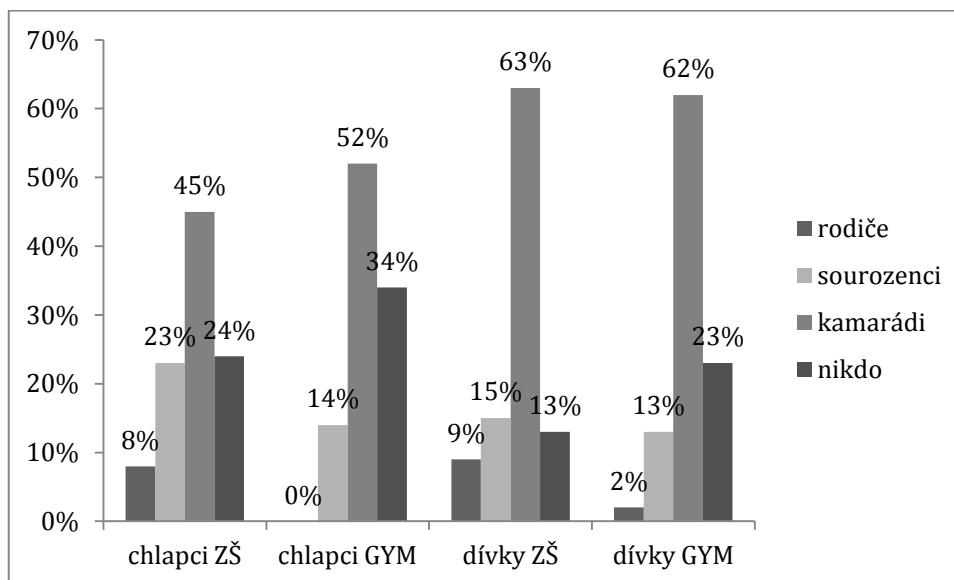
Otázka č. 8: Co si představuješ pod pojmem piercing?

Obrázek č. 8 Pojem piercing

Pojem piercing jsme rozdělili na dvě části podle významu slova – ozdoba nebo šperk aplikovaný do tkáně. Ve většině si studenti představují šperk, ozdobu nebo určitý typ náušnice.

Otázka č. 9: Má někdo z tvých blízkých piercing?

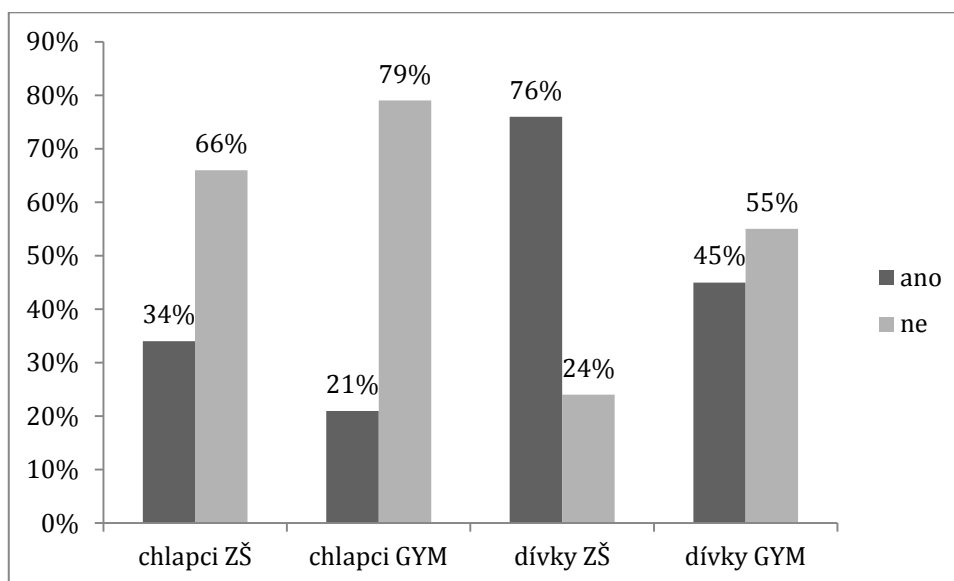

Obrázek č. 9 Tetování u blízkých

Z grafu můžeme vyčíst, že více lidí s piercingem se nachází v okolí dívek. U žáků základních škol je větší výskyt piercingu u rodičů. Můžeme předpokládat, že do budoucna i žáci základních škol častěji navštíví studio, kde si nechají udělat piercing.

Myslím si, že pokud děti vidí u svých rodičů piercing nebo i tetování, považují to za normální a nepozastavují se nad tím, že by to mohlo být jinak.

Otázka č. 10: Líbí se ti piercing?

Obrázek č. 10 Obliba piercingu

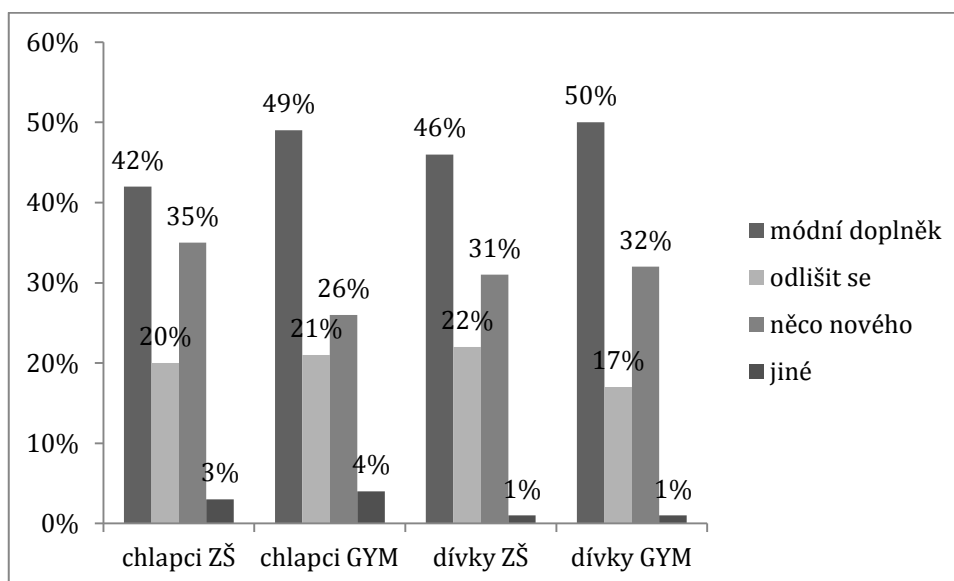
Stejně jako tetování i piercing je více oblíben u dívek. U dívek ze základních škol více než u dívek z gymnázií. U dívek z gymnázií, jak vidíme z grafu, není rozdílnost odpovědí tak velká.

Otázka č. 11: Máš piercing?

Z celkového počtu 97 dívek má piercing 11 z nich – 3 dívky z gymnázia a 8 ze základních škol. Některé dívky uvedly, že se jedná o piercing pupíku, obočí a ucha. Myslím si, že jsou dívky velice nezodpovědné, když se v takto mladém věku nechávají zdobit. Tělo může být vystaveno infekci a komplikace můžou znepříjemňovat celý život. Zajímalo by mě, jestli byl piercing proveden ve studiu nebo u lékaře.

Z celkového počtu 80 chlapců má piercing 1 student základní školy.

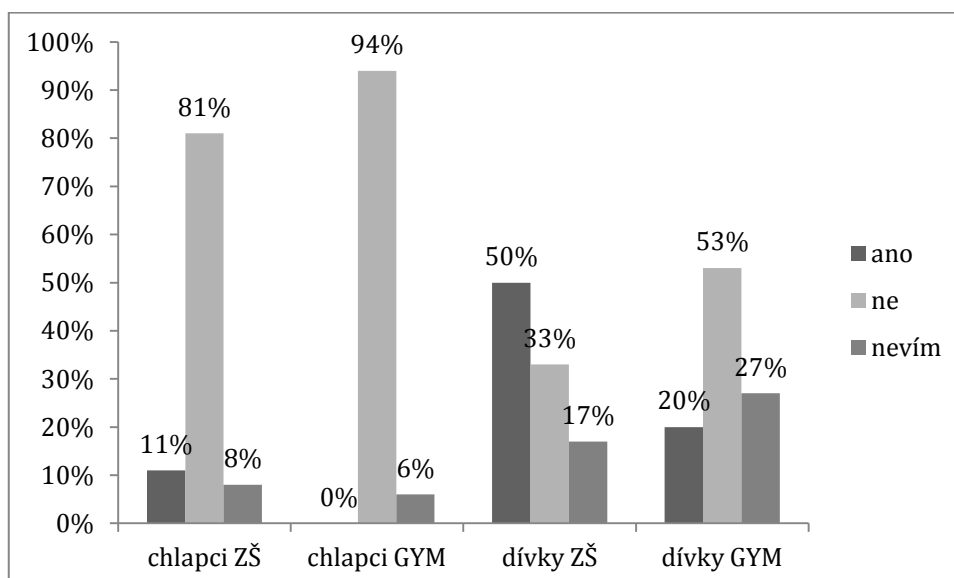
Otázka č. 12: Proč myslíš, že si lidé nechávají udělat piercing

Obrázek č. 12 Důvod piercingu

Nejčastější důvod, který studenti uváděli, byla aplikace piercingu jako módního doplňku. Na druhém místě se objevila odpověď vyzkoušet něco nového. Ve volných výpovědích se objevilo záliba v bolesti. Překvapila mě tato odpověď, samotnou mě tento důvod ani nenapadl. Také se objevil důvod zapadnout do party. Stejně jako u tetování, je aplikace piercingu v závislosti na vrstevnicích velice pravděpodobná.

Otázka č. 13: Uvažuješ o tom, že si necháš udělat piercing?

Obrázek č. 13 Umístění piercingu

O pořízení piercingu uvažuje 50% dívek ze základních škol a 20% dívek z gymnázií. Z chlapců o piercingu uvažují pouze studenti základních škol. Piercing je tedy mládeží brán především jako dívčí záležitost.

Z celkového počtu studentek má zájem o piercing 33 dívek - 34%. Největší oblibu mají dívky v piercingu pupíku, ten by chtělo 17 dívek. Na druhém místě je piercing nosu s 8 dívkami. V malém počtu dívky uváděly piercing rtu, jazyku a obočí.

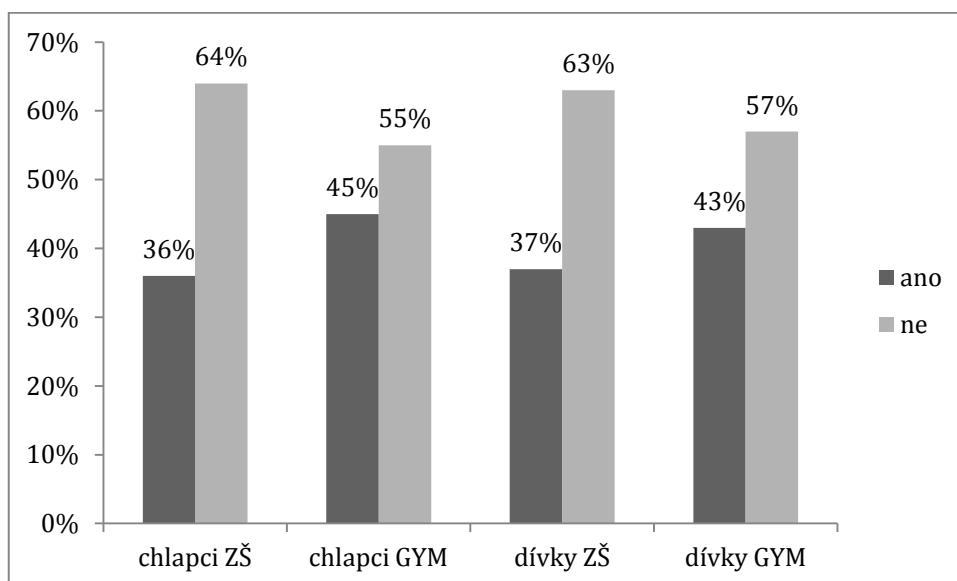
Chlapců je celkem 79. O piercingu uvažuje 5 chlapců – 6%. U 3 chlapců se objevil piercing jazyka a dvě odpovědi byly obočí a brada.

Otázka č. 14: Je při pořizování stanovena věková hranice?

	dívky GYM	dívky ZŠ		chlapci GYM	chlapci ZŠ
ano	6	14		2	9
ne	20	14		14	13
nevím	26	18		17	25
T - test		koeficient			
oboustranné rozdělení		2			
2 výběry s různým rozptylem		3			
dívky		0,771			
chlapci		0,521			
základní škola		0,95208			
gymnázium		0,448251			

Stejně jako u tetování není zákonem stanovena hranice pořizování. Výsledky t testu ukazují lepší informovanost dívek. Podle druhu škol, je informovanost lepší na základní škole. Z tabulky můžeme vyčíst, že většina studentů stejně o žádné věkové hranici neví.

Otázka č. 15: Myslíš si, že piercing může způsobit problémy v běžném životě?

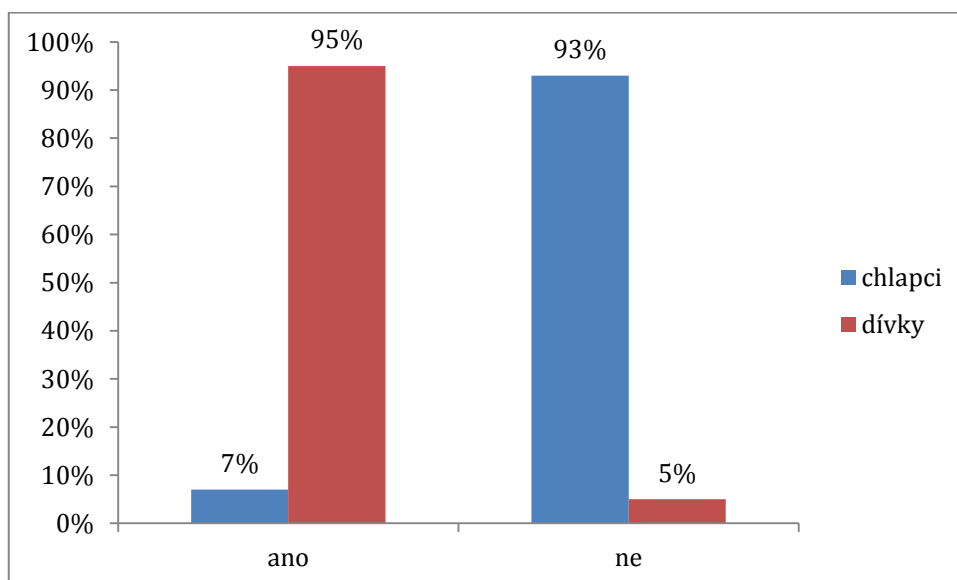
Obrázek č. 15 Problémy

U chlapců i dívek převažuje názor, že piercing nezpůsobuje problémy v běžném životě.

Dnešní doba posunula piercingovou módu z okraje společnosti do všedního a respektovaného doplňku.

Problémy, které studenti uváděly – nevýhoda při hledání zaměstnání, zdravotní problémy, odsuzování a nesouhlas rodičů.

Otázka č. 16: Máš propíchnuté uši a nosíš v nich náušnice?

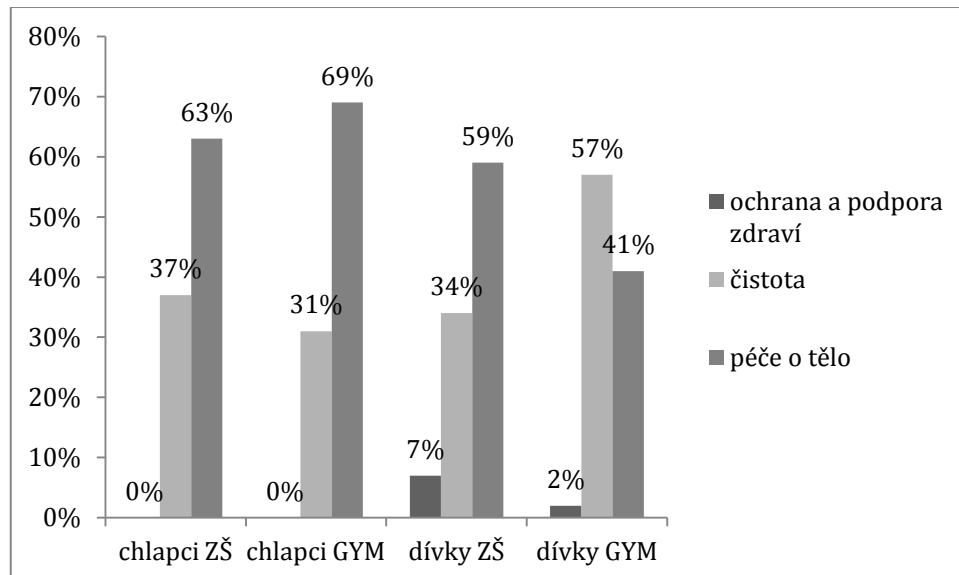

Obrázek č. 16 Náušnice

Náušnice v uších jsou především dívčí záležitostí. Je to tak běžný doplněk, že už se nepovažuje za druh piercingu. Zde můžeme srovnat s otázkou č. 11: Máš piercing? Většina dívek (89%) uvádí, že piercing nemá, při čemž většina dívek piercing uší má.

5.3 Intimní hygiena

Otázka č. 17: Co si představuješ pod pojmem hygiena?

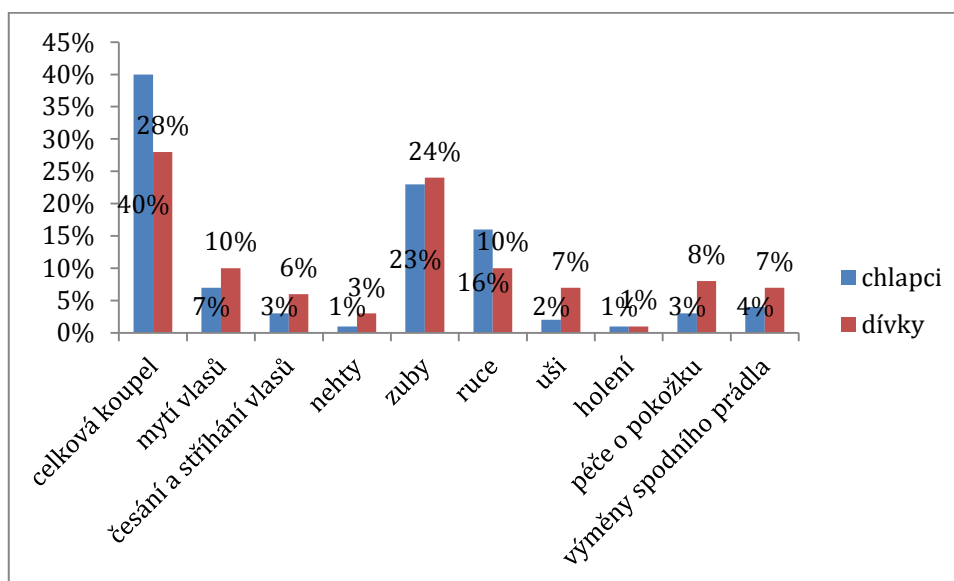

Obrázek č. 17 Pojem hygiena

Dle mého názoru je pojem hygiena pro studenty školního věku velice abstraktní. Z grafu můžeme vyčíst, že studenti se zaměřují především na tělesnou stránku věci a na samotný proces mechanické očisty těla.

V porovnání pohlaví z grafu vidíme, že dívky (z celkového počtu 4%) si spojily pojem hygiena s podporou zdraví. U chlapců se tato odpověď vůbec neobjevila.

Otázka č. 18: Co všechno patří do hygieny?

Tuto otázku jsem rozčlenila na části podle toho, co řadíme do hygienických návyků - celkovou koupel těla, mytí vlasů, stříhání a česání vlasů, stříhání nehtů, čištění zubů, mytí rukou, čištění uší, holení, péče o pokožku a rty, používání čistého spodního prádla. Z grafu můžeme vyčíst, že nejvíce si studenti vybavují celkovou očistu a péči o zuby. Dále si můžeme všimnout, že dívky předhánějí chlapce ve všech dalších částech. Domnívám se, že je to především proto, že dívky vstupují do puberty dříve a dříve se zajímají i o své tělo a jak o něj pečovat.

Otázka č. 19: Je rozdíl mezi hygienou muže a ženy?

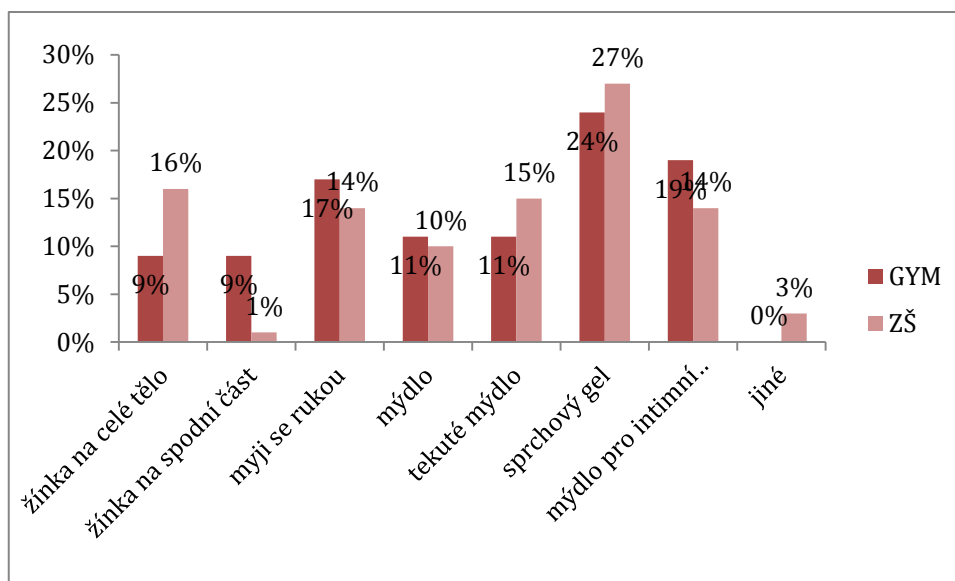
Tabulka č. 19: Rozdíl

	dívky GYM	dívky ZŠ		chlapci GYM	chlapci ZŠ
ano	38	40		32	34
ne	3	6		1	13
T - test		koeficient			
oboustranné rozdělení		2			
2 výběry s různým rozptylem		3			
dívky		0,928			
chlapci		0,749			
základní škola		0,8800888			
gymnázium		0,982701			

Dle t-testu vyšla lepší informovanost dívek, podle druhu škol to byla gymnázia. Důležité je, že většina studentů i studentek si uvědomuje odlišnost hygieny muže a ženy.

Důležitá je anatomická znalost obou pohlaví, aby si jedinec mohl uvědomit odlišnosti hygieny.

Otázka č. 20: Jaké pomůcky a přípravky používáš při intimní hygieně?

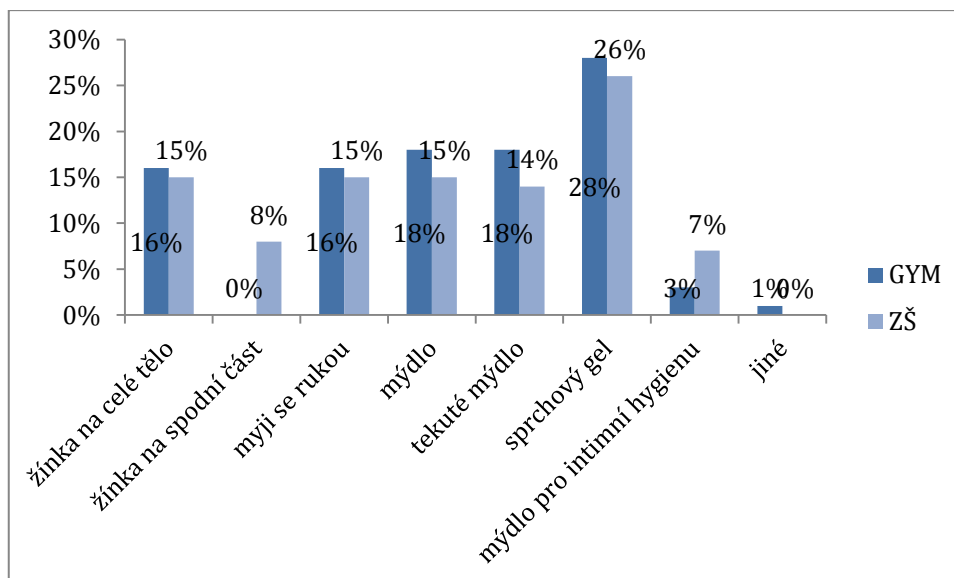

Obrázek č. 20a Pomůcky a přípravky - dívky

Intimní hygienu ženy je nejvhodnější provádět za pomoci ruky nebo s žínkou vyhraněnou na spodní část těla. Jelikož je v intimní hygieně zahrnuta také péče o konečník, je vhodné žínku vyhraněnou na spodní část těla řádně přepírat a často měnit. Nejvhodnější přípravek pro tělo ženy je mýdlo pro intimní hygienu, které není parfémové a je s kyselým pH.

Pokud se zaměříme na tyto tři části, jsou dívky z gymnázií lépe informovány, jak můžeme vyčíst z grafu.

V odpovědi JINÉ uváděly studentky například šampón. Jedna z dívek uvedla používání ubrousků pro intimní hygienu. Domnívám se, že je to velice praktická věc, která by neměla chybět v tašce žádné dívky.

Obrázek č. 20b Pomůcky a přípravky - chlapci

I u mužů je nedílná součástí hygieny očista pomocí ruky nebo žínky na spodní část těla. Mýdlo pro intimní hygienu muže na trhu není. Mýdlové přípravky se používají při velkém znečištění. U chlapců jsou odpovědi téměř totožné.

V odpovědi JINÉ studenti uváděli například kartáček na zuby, šampón. Předpokládám, že je to v důsledku nepochopení otázky.

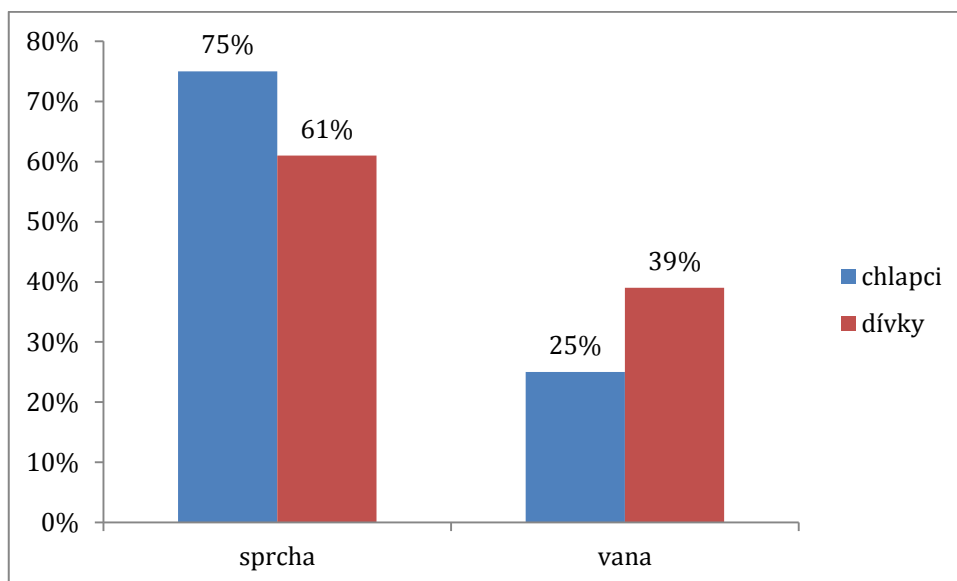
Otázka č. 21: Jak často provádíš intimní hygienu?

Tabulka č. 21: Častost intimní hygieny

	dívky GYM	dívky ZŠ		chlapci GYM	chlapci ZŠ
1x denně	31	22		23	29
2x denně	17	23		9	13
Jiné	2	1		0	3
T - test	koeficient				
oboustranné rozdělení				2	
2 výběry s různým rozptylem				3	
dívky				0,91	
chlapci				0,69	
základní škola				0,6068652	
gymnázium				0,976039	

Co se týká intimní hygieny, dle t-testu nevyšel razantní rozdíl mezi chlapci a dívkami. Dá se sice říci, že dívky jsou „čistotnější“, ale daný výsledek není příliš razantní, aby se na něm dala stavět nějaká teorie – jasný výsledek, že ta skupina se významně liší od té druhé. Podobný výsledek vyšel i v porovnání škol, přesto můžeme říci, že gymnázia vyšla v porovnání lépe.

Otázka č. 22: Upřednostňuješ koupání ve vaně nebo ve sprchování?

Obrázek č. 22 Koupání x sprcha

U hygieny muže i ženy je důležitý činitel tekoucí voda. Nečistoty odtékají ihned s vodou a nemohou způsobovat problémy. Chlapci i dívky upřednostňují sprchování. U jednoho chlapce bylo v dotazníku připsáno, že upřednostňuje sprchování, protože se nerad koupe ve vlastní špině.

Otázka č. 23: Má každý člen domácnosti svůj ručník?

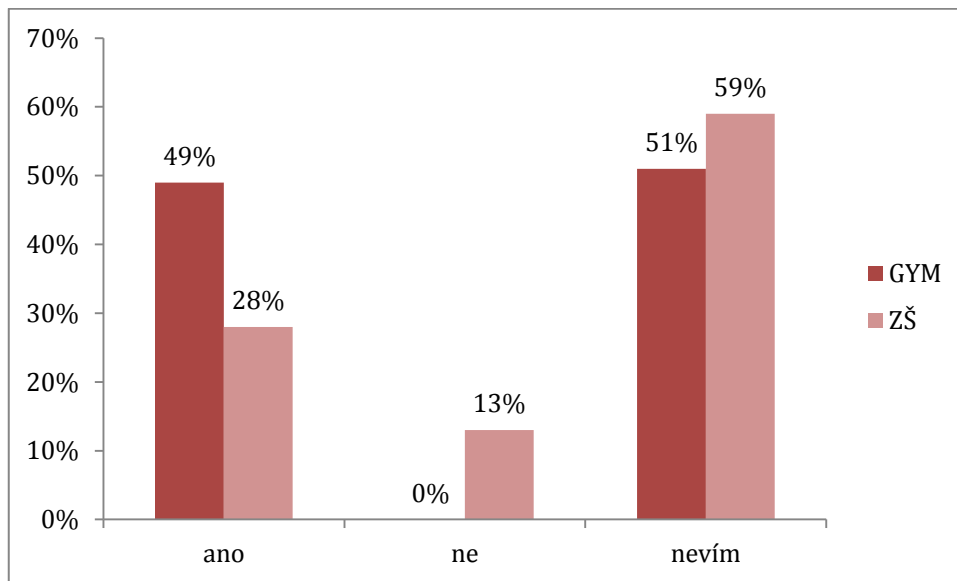
Tabulka č. 23: Vlastní ručník

	dívky GYM	dívky ZŠ		chlapci GYM	chlapci ZŠ
ano	47	42		31	34
ne	4	4		2	7
T - test			koeficient		
oboustranné rozdělení			2		
2 výběry s různým rozptylem			3		
dívky			0,939		
chlapci			0,859		
základní škola			0,925298		
gymnázium			0,7657024		

Vlastní ručník je velice důležitý. V ručníku se po otření zachycují částičky již odumřelé kůže. Pokud se v domácnosti všichni utírají do jednoho ručníku, mohou na sebe přenášet i různé nemoci.

Výsledky t testu neukazují razantní rozdíl mezi pohlavími. Z tabulky můžeme vyčíst, že jen málo domácností dotazovaných studentů nemá pro jednotlivé členy ručník.

Otázka č. 24 - a: Je rozdíl mezi normálním mýdlem a mýdlem pro intimní hygienu?

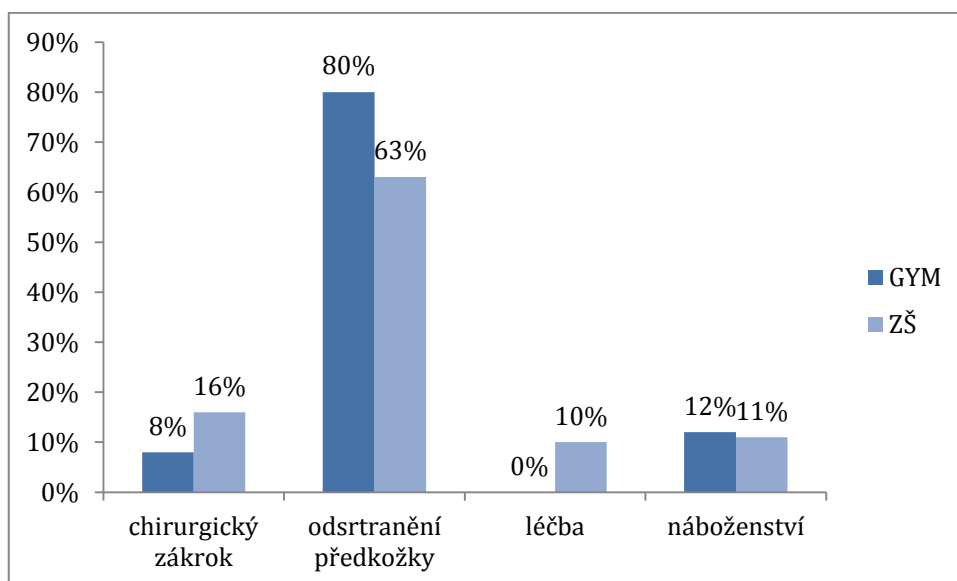

Obrázek č. 24 - a Rozdíl mýdel

Přirozeným obranným mechanismem pochvy je kyselé prostředí, které způsobují bakterie. Toto prostředí chrání pohlavní orgány před infekcí. Obyčejná mýdla jsou zásaditá, pro intimní hygienu nevhodná, protože ruší přirozenou bariéru a mohou způsobit zánět.

Dívky z gymnázií uváděly pouze dva typy odpovědí ANO a NEVÍM. Z grafu můžeme vyčíst, že dívky z gymnázií si více uvědomují odlišnost mýdel. Z předchozího grafu č. 20 vyplynulo i to, že dívky z gymnázií ho častěji užívají.

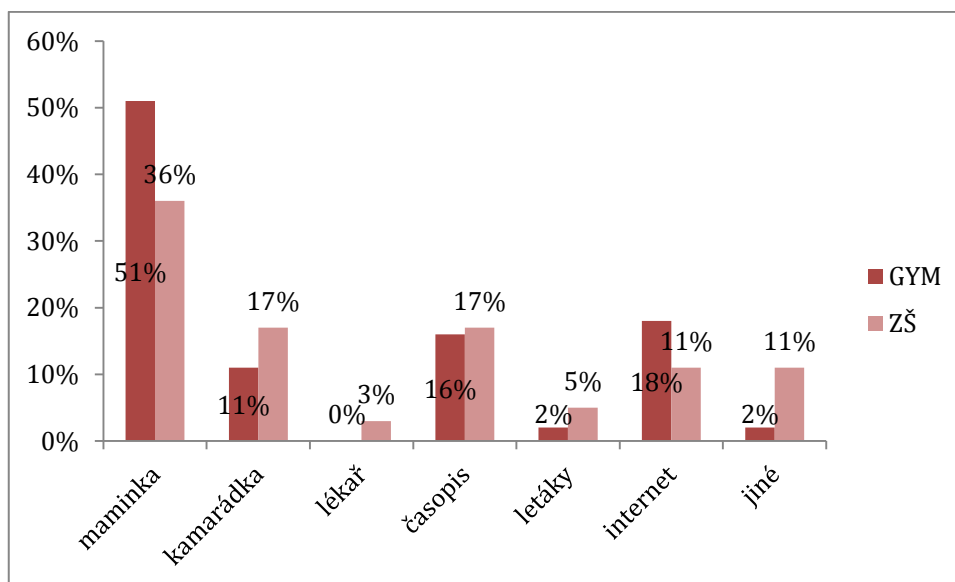
Otázka č. 24 – b: Co je to obřízka?

Obrázek č. 24 - b Pojem obřízka

Pojem obřízka jsme podle definice Praktického slovníku medicíny rozdělili na čtyři části. Nejvíce procent má odpověď odstranění předkožky. Chlapci ze základní školy také správně uváděli, že se tento výkon dělá i z léčebných důvodů. Skoro ve stejném počtu chlapci uváděli, že jde o náboženský rituál. To, že se obřízka musí odstranit chirurgicky, uvedli dva chlapci z gymnázia (8%) a tři chlapci ze základních škol (16%).

Otázka č. 25 - a: Kdo tě poučil o hygieně během menstruace?

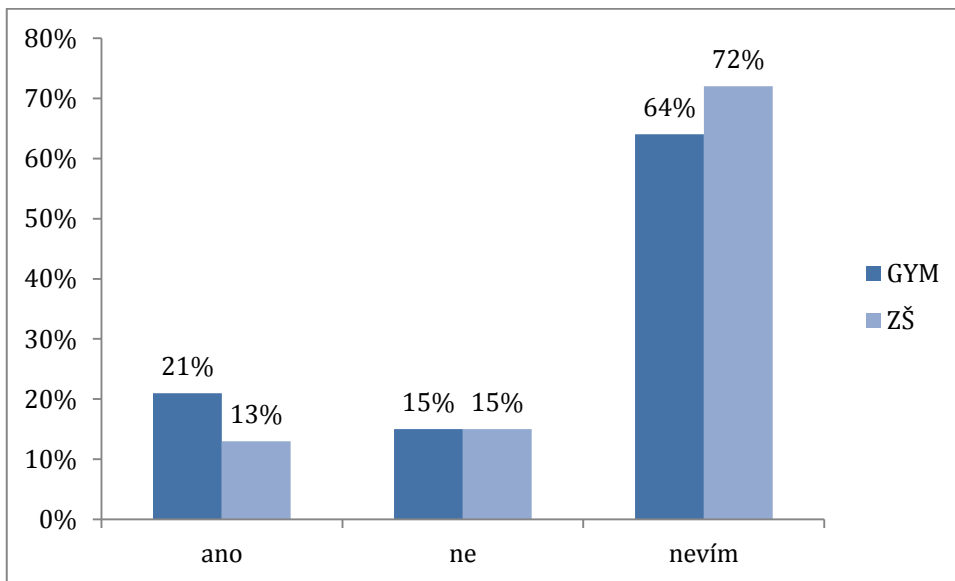

Obrázek č. 25 - a Informovanost o hygieně během menstruace

Z grafu můžeme vyčíst, že dívky jsou nejvíce informovány od svých matek. Je zajímavé, že pro dívky ze základních škol je důležitá informovanost od kamarádek a z časopisů. Oproti tomu dívky z gymnázií doplňují své informace na internetu. Dívky ze základních škol byly poučeny od lékaře. V odpovědi JINÉ se u třinácti dívek ze základních škol objevila odpověď učitelka a u jedné sestry. U dívek z gymnázií to byly sestry, které doplnily informovanost hygieny během menstruace.

Můžeme tedy usoudit, že dívky z gymnázií jsou primárně informovány od rodiny, pokud něčemu nerozumí, obrací se na internetové zdroje. Dívky ze základních škol, jsou také informovány od maminek, ale je zde i velké procento zastoupení kamarádek, časopisů a v neposlední řadě školy.

Otázka č. 25 – b: Myslíš si, že muži s obřízkou mají snadnější hygienu?

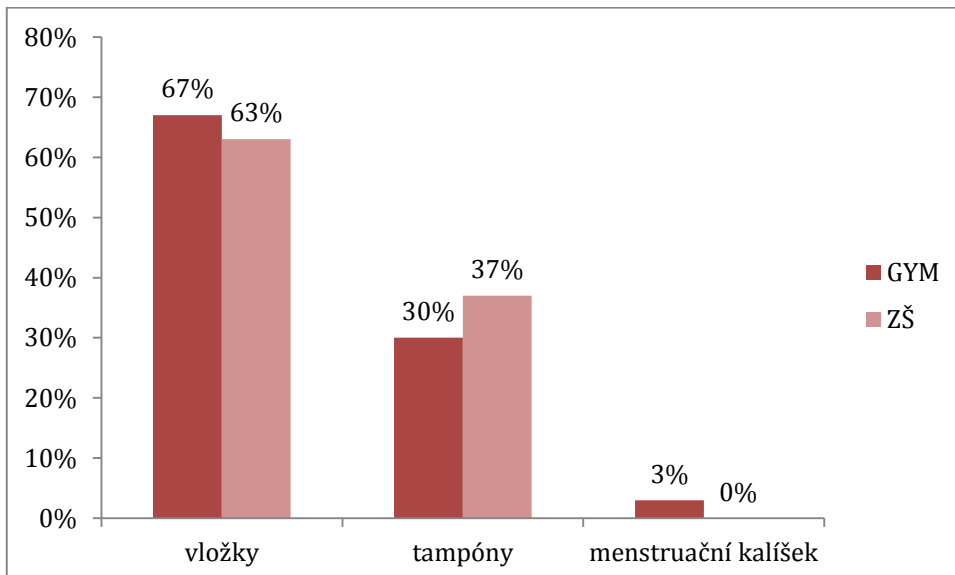

Obrázek č. 25 - b Hygiena s obřízkou

Předkožka obsahuje žlázy, které produkují sekret. Pokud se neprovádí pravidelná hygiena, dochází k hromadění sekretu. Tento stav může způsobit zánět. Odstranění předkožky tedy usnadňuje i hygienu.

Z tohoto grafu můžeme usoudit, že chlapci o problematice hygieny mužů s obřízkou nejsou dostatečně informováni.

Otázka č. 26: Jaké pomůcky používáš v době menstruace?

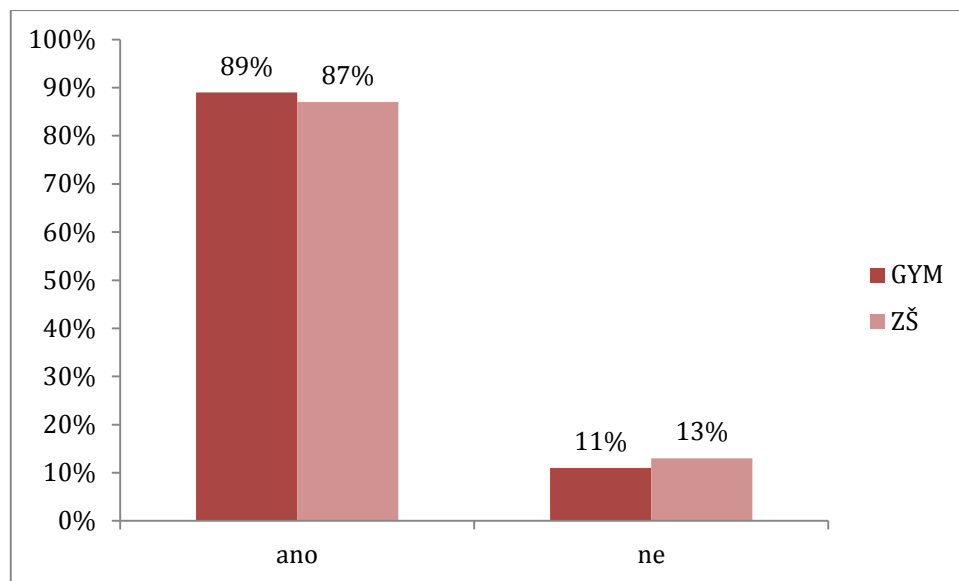

Obrázek č. 26 Menstruační pomůcky

Tři dívky z gymnázia nedostaly menstruaci a na otázku neodpovídaly. 100% tedy tvoří 45 dívek.

Z grafu můžeme vyčíst, že nejpoužívanější pomůckou u pubescentních dívek jsou menstruační vložky. Domnívám se, že je tato pomůcka volena proto, že dívky v tomto věku ještě nezahájily sexuální život a zavádění tampónu přes panenskou blánu je obtížné. Menstruační kalíšek je novinka na českém trhu, přesto mě překvapilo, že ho dívky znají. Používání menstruačních pomůcek je velice individuální. Každá dívka by měla být seznámena se všemi pomůckami, aby si mohla vybrat ty, které jí nejvíce vyhovují.

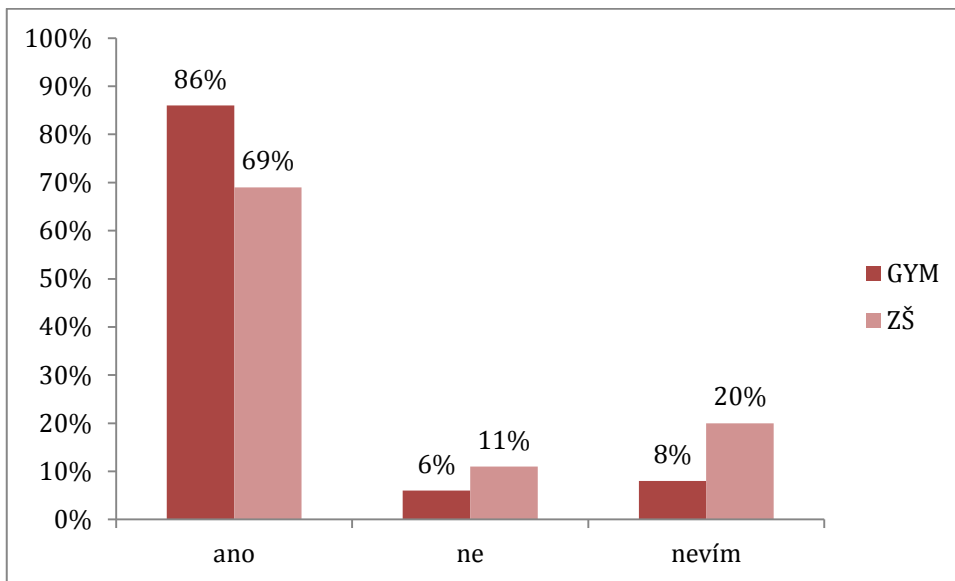
Otázka č. 27: Je intimní hygiena během menstruace jiná?

Obrázek č. 27 Hygiena během menstruace

Hygiena během menstruace je jiná už z důvodu používání menstruačních pomůcek. Dívky převážně odpovídali, že je hygiena jiná. Nejvíce odpovědí se týkalo zvýšené hygieny.

Otázka č. 28: Myslíš si, že záleží na materiálu, ze kterého se vyrábí spodní prádlo

Obrázek č. 28 Materiál spodního prádla

Nejvhodnější materiál na spodní prádlo je bavlna, která odsává pot a zároveň dovoluje pokožce dýchat. Prádlo z bavlněného materiálu se může prát v pračce a také ho můžeme přežehlit – což je důležité pro zničení mikrobů. Neprodyšné prádlo může způsobit opruzeniny nebo gynekologické problémy v podobě výtoků.

Z grafu můžeme vyčíst, že dívky z gymnázií jsou lépe informovány.

6. ODPOVĚDI NA VÝZKUMNÉ OTÁZKY

- Předpokládám, že dívky budou lépe informovány než chlapci

Z výzkumné části vyplynulo, že dívky mají větší zájem o tetování i o piercing. Ke zdobení těla mají kladný postoj oproti chlapcům. Dle výsledků t - testu, můžeme říci, že dívky jsou lépe informovány než chlapci.

Výzkumná otázka se potvrdila.

- Předpokládám, že dívky z víceletých gymnázií budou lépe informovány než dívky ze základních škol.

Zjistila jsem, že dívky z gymnázií mají veliké zázemí v rodinném kruhu. Studentky gymnázia jsou lépe informovány než ze základních škol.

Výzkumná otázka se potvrdila

- Předpokládám, že chlapci z víceletých gymnázií budou lépe informováni než chlapci ze základních škol.

Informovanost chlapců je na gymnáziu větší.

Výzkumná otázka se potvrdila.

7. ZÁVĚR

Cílem práce byl primární monitoring. Bakalářská práce cíl splnila. Byla zmapována oblast tetování, piercingu i intimní hygieny.

Zjistila jsem pohled a postoj dnešní mládeže ke zdobení těla. Většina studentů bere tuto záležitost jako všední věc. Studenti i studentky gymnázia jsou lépe informováni než ze základních škol. Z dotazníků vyplývá, že větší pravděpodobnost ke zdobení těla budou mít žáci, jejichž rodiče už takové zdobení mají. V tomto případě převládají žáci základních škol.

Intimní hygiena je choulostivé téma. Jsem ráda, že se podařilo alespoň z malé části tuto oblast zmapovat. Domnívám se, že by vůbec nebylo špatné uspořádat ve školách semináře s odborníky – lékaři. Ale také přednášky za asistence peer programu.

Myslím si, že studenti z gymnázií jsou více schopni samostatně vyhledávat informace, proto je jejich informovanost lepší.

8. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- FIKSA, Radomír. *Encyklopedie bodyartu*. 1. Vyd. Žďár nad Sázavou: Sowulo Press, 2009. 102 s. ISBN 978-80-903957-4-9.
- GERLOFFOVÁ, Krista. *Nová knížka o starých pokladech*. 1. Vyd. Praha: KMS, 2009. 76 s. ISBN 978 – 80 – 86178 – 20 – 20 – 2.
- JUŘENÍKOVÁ, Petra, HŮSKOVÁ Jitka, PETROVÁ, Věra. *Ošetřovatelství - učební text pro zdravotnické školy. 1. Část - vnitřní lékařství, gynekologie, porodnictví, urologie*. 2. Vyd. Uherské Hradiště: Středisko služeb školám Uherské Hradiště, 1999. 228 s.
- KELNAROVÁ, Jarmila; CAHOVÁ, Martina; KŘEŠŤANOVÁ, Iva; KŘIVÁNKOVÁ, Marcela; KOVÁŘOVÁ, Zdeňka. *Ošetřovatelství pro zdravotnické asistenty-1. ročník*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2008. 236 s. ISBN 978-80-247-2830-8.
- LIVOTIOVÁ, Carol, TOPPOVÁ, Elizabeth. *Vagina – manuál pro majitelky*. 1.vyd. Praha: Smart Press, 2005. 236s. ISBN 80-239-4113-5.
- MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *Národní program rozvoje vzdělávání v České republice. Bílá kniha*. Praha: Tauris, 2001. ISBN 80-211-0372-8.
- NOSEK, Bedřich, DAMOHORSKÁ, Pavla. *Židovské tradice a zvyky*. 1.vyd. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1518-9.
- POVÝŠIL, Ctibor, ŠTEINER, Ivo et al. *Speciální patologie*. 2.vyd. Praha: Galén, 2007.430 s. ISBN - 978-80-7262-494-2.
- RYCHLÍK, Martin. *Tetování, skarifikace a jiné zdobení těla*. 1.vyd. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005. 352s. ISBN 80-71067-80-6.
- SLEZÁKOVÁ, Lenka a kol. *Ošetřovatelství pro zdravotnické asistenty III. Gynekologie a porodnictví, onkologie, psychiatrie*. 1. Vyd. Praha: Grada, 2007. 220 s. ISBN 978-80-247-2270-2.
- SMAHEL, Rudolf. *Duševní vývoj a duchovní zrání dítěte*. 2. vyd. Olomouc: Matice cyrilometodějská s. r. o. 1997. 134 s.
- TROJAN, Ondřej. *Jak mluvit s dětmi o sexu - rádce pro rodiče a učitele*. 1. Vyd. Praha: Nakladatelství FRAGMENT, 2009. 152 s. ISBN 978-80-253-0833-2.
- ÚSTAV PRO INFORMACE VE VZDĚLÁNÍ. *Struktury systému vzdělávání a profesní přípravy v Evropě. Česká republika 2009/10*.
- VÁGNEROVÁ, Marie, VALENTOVÁ, Lidmila. *Psychický vývoj dítěte a jeho variabilita*. Praha: Karolinum, 1992. 115 s. ISBN 382-109-92 17/90.

VALENTA, Vladimír. *Tetování a tetování*. 1. Vyd. Praha: Nakladatelství Deus, 2011. 272 s. ISBN 978-80-87408-03-2.

VOKURKA, Martin. *Praktický slovník medicíny*. 3. Vyd. Praha: Maxdorf, 1995. 414 s. ISBN 80-85800-27-6.

VÚP. *Rámcově vzdělávací program pro základní vzdělávání*. Praha: 2007.

VYTEJČKOVÁ, Renata, SEDLÁŘOVÁ, Petra, WIRTHOVÁ, Vlasta, HOLUBOVÁ, Jana.

Ošetřovatelské postupy v péči o nemocné I/ Obecná část. 1. Vyd. Praha: Grada, 2011. 256 s. ISBN 978-80-247-3419-4.

WATKINS, Jack. *Tetování: symboly a významy*. 1.vyd. Praha: Nakladatelství Brána, 2011. 96s. ISBN 978-80-7243-523-4.

Internetové zdroje:

Česká televize [online]. c 2013 [cit.2013 -5-21] Dostupné z:

<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/108036-obrizka-muze-chranit-pred-aids-africanum-se-do-ni-ale-nechce/>

9. PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Dotazník dívky

Příloha č. 2: Dotazník chlapci

Milé studentky!

Jmenuji se Alena Háková a studuji Výchovu ke zdraví na Pedagogické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Jako téma své bakalářské práce jsem si zvolila „Vybraná témata ze zdravotní propedeutiky - tetování, piercing a intimní hygiena u chlapců a dívek ve věku 12 - 15 let“.

Abych toto téma mohla zpracovat, ráda bych vás poprosila o vyplnění následujícího anonymního dotazníku.

Veškeré uvedené informace budou použity pouze ke statistickému zpracování.

Děkuji vám za čas, který věnujete pečlivému vyplnění a prosím o navrácení dotazníků v co největším počtu.

(Není-li uvedeno jinak, zaškrtněte jednu odpověď)

Věk

.....

Výška v cm

.....

Váha v kg

.....

1. Co si představuješ pod pojmem tetování?

.....
.....
.....

2. Má někdo z tvých blízkých tetování? *(můžeš zaškrtnout více odpovědí)*

- a) Rodiče
- b) Sourozenci
- c) Kamarádi
- d) Nikdo

3. Líbí se ti tetování?

- a) Ano
- b) Ne

4. Uvažuješ o tom, že se necháš tetovat?

- a) Ano, na jakém
místě.....
- b) Ne
- c) Nevím

5. Proč myslíš, že si lidé nechávají udělat tetování? (můžeš, zaškrtnout více odpovědí)

- a) Módní doplněk
- b) Vzpomínka na určitou událost
- c) Zakrytí nedostatků, např. jizvy, mateřská znaménka
- d) Jiné.....
.....

6. Myslíš si, že tetování může způsobit problémy v běžném životě?

- a) Ano,
jaké.....
- b) Ne

7. Je při pořizování stanovena věková hranice?

- a) Ano, jaká
.....
- b) Ne
- c) Nevím

8. Co si představuješ pod pojmem piercing?

.....
.....

9. Má někdo z tvých blízkých piercing? (můžeš, zaškrtnout více odpovědí)

- a) Rodiče
- b) Sourozenci
- c) Kamarádi
- d) Nikdo

10. Líbí se ti piercing?

- a) Ano
- b) Ne
- c)

11. Máš piercing?

- a) Ano
- b) Ne

12. Proč myslíš, že si lidé nechávají udělat piercing? (můžeš, zaškrtnout více odpovědí)

- a) Módní doplněk
- b) Chtějí se odlišit
- c) Chtějí vyzkoušet něco nového
- d) Jiný význam.....

13. Uvažuješ o tom, že si necháš udělat piercing?

- a) Ano, na jakém místě.....
- b) Ne
- c) Nevím

14. Je při pořizování stanovena věková hranice?

- a) Ano, jaká
.....
- b) Ne
- c) Nevím

15. Myslíš si, že piercing může způsobit problémy v běžném životě? (např. posměch ve škole, nevýhoda při hledání zaměstnání)

- a) Ano, jaké.....
.....
- b) Ne

16. Máš propíchnuté uši a nosíš v nich náušnice?

- a) Ano
- b) Ne

17. Co si představuješ pod pojmem hygiena?

.....
.....
.....

18. Co všechno patří do hygieny?

.....
.....
.....
.....

19. Je rozdíl mezi hygienou muže a ženy?

- a) Ano
- b) Ne

20. Jaké pomůcky a přípravky používáš při intimní hygieně? (můžeš, zaškrtnout více odpovědí)

- a) Žínka na celé tělo
- b) Žínka na spodní část těla
- c) Myji se rukou
- d) Mýdlo
- e) Tekuté mýdlo
- f) Sprchový gel
- g) Mýdlo pro intimní hygienu
- h) Jiné.....

21. Jak často provádíš intimní hygienu?

- a) 1x denně
- b) 2x denně
- c) Jiné.....

22. Upřednostňuješ koupání ve vaně nebo sprchování?

.....

23. Má v koupelně každý člen domácnosti svůj ručník?

- a) Ano
- b) Ne

24. Je rozdíl mezi normálním mýdlem a mýdlem pro intimní hygienu?

- a) Ano,
jaký.....
- b) Ne
- c) Nevím

25. Kdo tě poučil o hygieně během menstruace? (můžeš, zaškrtnout více odpovědí)

- a) Maminka
- b) Kamarádka
- c) Lékař
- d) Časopisy
- e) Letáky
- f) Internet
- g) Jiné.....

26. Jaké pomůcky používáš v době menstruace? (můžeš, zaškrtnout více odpovědí)

- a) Vložky
- b) Tampony
- c) Menstruační kalíšek

27. Je intimní hygiena v době menstruace jiná?

a) Ano , jak

.....
.....
.....
.....

b) Ne

28. Myslíš si, že záleží na materiálu, ze kterého se vyrábí spodní prádlo?

a) Ano

b) Ne

c) Nevím

Milí studenti!

Jmenuji se Alena Háková a studuji Výchovu ke zdraví na Pedagogické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Jako téma své bakalářské práce jsem si zvolila „Vybraná témata ze zdravotní propedeutiky - tetování, piercing a intimní hygiena u chlapců a dívek ve věku 12 - 15 let“.

Abych toto téma mohla zpracovat, ráda bych vás poprosila o vyplnění následujícího anonymního dotazníku.

Veškeré uvedené informace budou použity pouze ke statistickému zpracování.

Děkuji vám za čas, který věnujete pečlivému vyplnění a prosím o navrácení dotazníků v co největším počtu.

(Není-li uvedeno jinak, zaškrtněte jednu odpověď)

Věk

.....

Výška v cm

.....

Váha v kg

.....

1. Co si představuješ pod pojmem tetování?

.....
.....
.....

2. Má někdo z tvých blízkých tetování? (můžeš zaškrtnout více odpovědí)

- a) Rodiče
- b) Sourozenci
- c) Kamarádi
- d) Nikdo

3. Líbí se ti tetování?

- a) Ano
- b) Ne

4. Uvažuješ o tom, že se necháš tetovat?

- a) Ano, na jakém
místě.....
- b) Ne
- c) Nevím

5. Proč myslíš, že si lidé nechávají udělat tetování? (můžeš, zaškrtnout více odpovědí)

- a) Módní doplněk
- b) Vzpomínka na určitou událost
- c) Zakrytí nedostatků, např. jizvy, mateřská znaménka
- d) Jiné.....

6. Myslíš si, že tetování může způsobit problémy v běžném životě?

- a) Ano, jaké.....
- b) Ne

7. Je při pořizování stanovena věková hranice?

- a) Ano, jaká.....
- b) Ne
- c) Nevím

8. Co si představuješ pod pojmem piercing?

.....
.....

9. Má někdo z tvých blízkých piercing? (můžeš, zaškrtnout více odpovědí)

- a) Rodiče
- b) Sourozenci
- c) Kamarádi
- d) Nikdo

10. Líbí se ti piercing?

- a) Ano
- b) Ne

11. Máš piercing?

- a) Ano
- b) Ne

12. Proč myslíš, že si lidé nechávají udělat piercing? (můžeš, zaškrtnout více odpovědí)

- a) Módní doplněk
- b) Chtějí se odlišit
- c) Chtějí vyzkoušet něco nového
- d) Jiný význam.....

13. Uvažuješ o tom, že si necháš udělat piercing?

- a) Ano, na jakém místě.....
- b) Ne
- c) Nevím

14. Je při pořizování stanovena věková hranice?

- a) Ano, jaká
- b) Ne
- c) Nevím

15. Myslíš si, že piercing může způsobit problémy v běžném životě? (např. posměch ve škole, nevýhoda při hledání zaměstnání)

- a) Ano, jaké.....
- b) Ne

16. Máš propíchnuté uši a nosíš v nich náušnice?

- a) Ano
- b) Ne

17. Co si představuješ pod pojmem hygiena?

.....
.....

18. Co všechno patří do hygieny?

.....
.....
.....

19. Je rozdíl mezi hygienou muže a ženy?

- a) Ano
- b) Ne

20. Jaké pomůcky a přípravky používáš při intimní hygieně? (můžeš, zaškrtnout více odpovědí)

- a) Žínka na celé tělo
- b) Žínka na spodní část těla
- c) Myji se rukou
- d) Mýdlo
- e) Tekuté mýdlo
- f) Sprchový gel
- g) Mýdlo pro intimní hygienu
- h) Jiné.....

21. Jak často provádíš intimní hygienu?

- a) 1x denně
- b) 2x denně
- c) Jiné.....

22. Upřednostňuješ koupání ve vaně nebo sprchování?

.....

23. Má v koupelně každý člen domácnosti svůj ručník?

a) Ano

b) Ne

24. Co je to obřízka?

.....

25. Myslíš si, že muži s obřízkou mají snadnější hygienu?

a) Ano

b) Ne

c) Nevím